

Fotó: Merényi Zita

Isten kegyelméből vagyok itt

*Beszélgetés Kája Sándorral,
aki huszonöt éve kántor Máriabesnyőn*

Kája Sándor huszonöt éve szolgál kántorként a máriabesnyői Nagyboldogasszony-bazilikában. Ebből az alkalomból augusztus 2-án 18 órakor koncelebrált hálaadó szentmisét mutat be a templomban Beer Miklós emeritus váci megyéspüspök, a homíliát Balogh Péter Piusz OPraem apát mondja. Kája Sándorral a bazilika irodájában beszélgettünk.

– Milyen élmények vonzották Önt már serdülőként a kántori hivatás felé?

– Itt születtem és nőttem fel Máriabesnyőn, közel a templomhoz. A szüleim nem voltak klasszikus értelemben vallásos, templomba járó emberek. A szomszéd nénink, egy igazi szent asszony hozott el a bazilikába. Ez a nyolcvanas évek végén, a kilencvenes évek elején történt, hat-hét éves lehettem. Nagyon megtetszett a templom, a hely szelleme, a papi ruhák, az arany- és ezüsttárgyak, a kék máriás ruhák, az énekek. Akkor még hét közben is sokan jártak ide, előfordult, hogy harmincan-negyvenen is részt vettek a szentmisén, és mindenki énekelt. Ez nagyon megragadta a lelkemet. Nem kaptam vallásos nevelést, mégis hálás vagyok a szüleimnek, mert mindig a szépre és a jóra neveltek. Mivel látták, hogy érdekel a zene, elektromos orgonát és zongorát vettek nekem. A szobámban apukám segítségével építettem egy házi oltárt, és „miséket” mutattam be, orgonáltam. Egyre többet jártam a templomba, és nagyon érdekelt az ottani orgona.

(Folytatás a 11. oldalon)

**Örökfogadalmat tett
Tóth Péter
szalézi szerzetes**
Beszámolónk a 2. oldalon

**Idősek napja
Mátraverebély-
Szentkúton**
7. oldal

**A házastársi szeretet
megélése
a hétköznapiakban**
8. oldal

**Kiválasztották
a NEK süteményét**
12. oldal

Reményi Zita a megtalált úton
– Találkozás Toth Gabival

Nyar László feljén

Munkaügyi Bizottság

Az ökumené jegyében A Hegy-en

Püspöki hivatalok munkatársainak országos találkozója

Első alkalommal rendezték meg a püspöki hivatalok munkatársainak országos, ökumenikus találkozóját A Hegy címmel július 20. és 23. között Esztergomban, a Szent Adalbert Központban.

Hazai keresztény felekezetek püspöki hivatalainak munkatársai találkoztak a múlt héten Esztergomban. A résztvevők bemutatkozó alkalmakon, szekció-beszélgetéseken, közös városnézés segítségével ismerkedhettek meg egymással, keresztény kollégáik munkájával.

A találkozó második napján, július 21-én a szentmise és a protestáns szervezésű áhítat után három előadás következett: az ezüstmisés Pál Ferenc mentálhigiénés szakember a kommunikáció-elmélet gyakorlati vonatkozásairól, a stressz- és konfliktuskezelésről; Lovas András református lelkész, a Duna-melléki Református Egyházkerület missziós referense az

új alapítású gyülekezetekről és e közösségek lelkész-vezetőinek képzéséről, mentorálásáról beszélt; Próhla Gergely,

a Magyar Evangélikus Egyház országos felügyelője a kereszténység helyzetét elemezte napjaink Európájában, hangsúlyozva a keresztények felelősségét a hazai egyházi életben, illetve világegyházi szinten.

(Folytatás a 3. oldalon)

Csodák útján járva

– a Márianosztrára zarándokoló középiskolásokkal

Tizenhat fiatal érkezett Tatára július 10-én. Nem ismerték egymást, az ország különböző részeiből jöttek. Belső bizonytalansággal, ugyanakkor bizalommal vágtak neki a kalandnak. Valaki, valami megszólította, meghívta őket, hogy vegyenek részt ezen az ismeretlen úton, amely egyszerre vezet külső és belső tájakon, s

miközben felkapaszkodnak a csúcsokra, átvágunk a bozótban, túrik az esőt, a tűző napot, és megnyílik előttük az erdő, látni, szeretni és csodálkozni tanulnak. Úton vannak önmaguk, a társaik és Isten felé. Zarándokolnak. Erre vállalkozott a kis csapat, amelynek tagjaival útjuk második felén találkoztunk, Pilisszentlélek pálos kolostorának romjainál.

(Folytatás az 5. oldalon)

Rómeó, Mozart, NEK-hírnök és három lány édesapja

Dolhai Attila színművész az apaságról

A budapesti Szent István-bazilika tövében két próba között ültünk le beszélgetni Dolhai Attilával, a szoros időbeosztása adta lehetőséget kihasználva. Bonvivánként, hősszerelmesként ismerjük őt elsősorban musicalekből és operettekből. Most élete legfontosabb főszerepéről, az apaságról kérdeztük a Szent József-év apropóján.

– Az egyik nyilatkozatában megemlítette, hogy édesapjától tanulta, mit jelent úriembernek lenni, amin elsősorban nagylelkűséget és tiszteletet ért.

– Az otthonról hozott minták meghatározóak, és ebben nem szerencsém volt, mert édesapám nagyon karakteres és magabiztos ember. Önmaga és a környezete iránti szigorúsága az idő előrehaladtával enyhült, ami annak is köszönhető, hogy nagyszülő lett. Szabályok szerint él, ami számomra és a két bátyám számára is példaeértékű. Felnőttként és apaként már én is

értem ezeket és hálás vagyok értük, de kamaszként természetesen lázadtam ellenük. Örülök, hogy lányaim vannak, mert ők nem olyan lázadók, mint amilyenek mi, fiúk voltunk. Elismerésem a szüleimnek, hogy szeretettel kordában tudtak tartani minket.

– Milyen férfimintát hoz a családjából?

(Folytatás a 9. oldalon)

Mindnyájan elmondhatjuk: „Jézus imádkozott értem a keresztfán”

Június 16-án a Szentatya utolsó alkalommal tartott katekizist az ima témájában. Jézus értünk mondott húsvéti imájáról elmélkedett. Ferenc pápa teljes katekizisének fordítását adjuk közre.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

Ebben a katekizissoroztatban többször utaltunk arra, hogy az imádság Jézus életének egyik legnyilvánvalóbb jellemzője: Jézus imádkozott, sokat imádkozott. Küldetése során egészen átadta magát az imának, mert az Atyával való párbeszéd volt egész létének izzó magja.

Az evangéliumok tanúsága szerint kínszenvedésének és halálának órájában még intenzívebbé és sűrűbbé vált Jézus imája. Ezek az életének csúcspontját jelentő események képezik a keresztyén igehirdetés központi témáját: Jézus utolsó, Jeruzsálemben töltött órái állnak az evangélium középpontjában, nemcsak azért, mert az evangélisták aránylag több helyet szánnak ennek az elbeszélésnek, hanem azért is, mert halálának és feltámadásának eseménye – egyfajta villanófényként – megvilágítja Jézus egész életét. Nem filantrop volt, aki törődött a szenvedő és beteg emberekkel: az volt, de annál sokkal több is volt. Benne nem csak

jóság van: valami több van, üdvösség van, de nem epizodikus üdvösség – nemcsak kigyógyulás egy betegségtől vagy kilábalás egy pillanatrai bajból –, hanem teljes üdvösség, messiási üdvösség, mely reményt ad

arámi szó – Jézusnak arám volt az anyanyelve – meghittsége, bizalmat fejez ki. Éppen amikor úgy érzi, hogy sűrűsödik a sötétség körülötte, Jézus áthatol rajta ezzel a kis szóval: Abba, papa.

az élet halál feletti végleges győzelmében. Utolsó húsvétjának napjában tehát Jézust teljesen imádságba merülve találjuk.

Dramai módon imádkozik a Getzemáni-kertben – hallottuk [vö. Mk 14,32–36] –, halálos szorongás kínozza. Mégis éppen akkor fordul Istenhez úgy, hogy „Abbának”, „papának” szólítja (vö. Mk 14,36). Ez az

Jézus a kereszten is imádkozik, amikor Isten sötét csendje veszi körül. Újra az „Atyám” szó hagyja el ajkát. Ez a legmerészebb ima, mert a kereszten Jézus az abszolút közbenjáró: másokért imádkozik, mindenkiért imádkozik – azokért is, akik halálra ítélték –, anélkül, hogy bárki is mellé állna, egy szegény gonosztevőt kivéve. Mindenki ellene volt, de leg-

alábbis közömbös iránta, egyedül az a gonosztevő ismeri el hatalmát. „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit tesznek” (Lk 23,34). A dráma kellős közepén, a lélek és a test gyötrelmes fájdalmában, Jézus a zsoldárok szavaival imádkozik; a világ szegényeivel, különösen a mindenki által elfeledettekkel együtt mondja a 22. zsoldár tragikus szavait: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?” (2. vers). Elhagyottnak érezte magát, és imádkozott. A kereszten beteljesedik az Atya ajándéka, aki felkínálja a szeretetet, vagyis beteljesedik üdvösségünk. És még egyszer „Istenem”-nek hívja. „Atyám, kezeld bennem lelkemet!” Azt látjuk hát, hogy a keresztnél három órájában minden, de minden imádság.

Jézus tehát imádkozik szenvedésének és halálának döntő óráiban. És Jézus feltámasztásával az Atya meghallgatja imáját. Jézus imája intenzív, Jézus imája egyedülálló, és a mi imánk mintájává is válik. Jézus mindenkiért imádkozott, értem is imádkozott, mindannyiunkért. Mindannyian elmondhatjuk: „Jézus a kereszten imádkozott értem.” Imádkozott. Jézus mindannyiunknak azt mondhatja: „Imádkoztam érted az utolsó vacsorán és a keresztfán.”

Legnagyobb szenvedésünkben sem vagyunk egyedül! Jézus imája velünk van. „De, Atyám, most is, itt is, Jézus imádkozik értünk, akik ezt

hallgatjuk?” Igen, továbbra is imádkozik, hogy igéje segítsen minket előrehaladni. Imádkozzatok, és ne felejtsetek, hogy ő imádkozik értünk!

És ez tűnik számomra a legszebb dolognak, amire emlékeznünk kell. Ez az utolsó alkalom az imádságról szóló katekizisek sorában: emlékezzünk arra a kegyelemre, hogy mi nemcsak imádkozunk, hanem „megimádkoztattunk”, már be vagyunk fogadva Jézusnak az Atyával folytatott párbeszédébe a Szentlélek közösségében.

Jézus imádkozik értem: ezt mindannyian a szívünkbe zárhatjuk: nem szabad elfelejtenünk! A legnehezebb időszakokban sem. Már be vagyunk fogadva Jézusnak az Atyával folytatott párbeszédébe a Szentlélek közösségében. Krisztus Jézusban már szerettek minket, és a szenvedés, a halál és a feltámadás órájában minden értünk lett felajánlva. És így – az imával és az élettel kapcsolatban – nincs más dolgunk, mint bátornak lenni, reménykedni, és ezzel a bátorsággal és reménységgel erősen átérezni Jézus imáját, és haladni előre: hogy életünkkel megdícsóítsuk Istent annak tudatában, hogy ő imádkozik értünk az Atyánál! Jézus imádkozik értem!

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News**

Amit nem lehet kevésbé akarni, mint örökre

A nyergesújfalui Szent Mihály-templomban július 16-án örökfogadalmat tett Tóth Péter szalézi szerzetes. Az ünnepi szentmisét Andrásfalvy János SDB, a Szent István Szalézi Magyar Tartomány elöljárója mutatta be. Az ünnepségen részt vett az immár huszonhetedik alkalommal megrendezett Boldog Sándor István szalézi ministránstábor közel százhusz résztvevője is.

Tóth Péterrel az örökfogadalom-tétel előtti estén beszélgettünk a hivatás felé vezető újáról. Elmondta, hogy nagyon hálás a családjáért, mert ebben a közegben tapasztalta meg először az Isten szeretetét, és ez alapozta meg istenkapcsolatát is. Már gyermekként otthonosan mozgott a plébánián és az egyházi programokon, így került egyre közelebb Istenhez és a papság, a szerzetesség gondolatához.

Noviciátusára és az elmúlt hat évre úgy tekint vissza, mint a tapasztalatszerzés időszakára. Nyitottá formálta őt az Olaszországban eltöltött három esztendő és mindazok az áldások, melyeket a magyar közösségekben tapasztalt. „Ezt a hat évet úgy is fel lehet fogni, mint felkészülést, edzést a versenyre” – fogalmaz. Úgy gondolja, az örökfogadalom óriási lépés az életében, de nem ugrás, hiszen eddig is szerzetesként élt, így a mindennapjaiban ez nem okoz jelentős változást. A mostani döntésével ugyanakkor örökre elkötelezi magát Istennek és a szerzetességnek. „Megtapasztaltam a Jóisten szeretetét, erre válaszoltam azzal, hogy beléptem a rendbe. Most azt mondom ki, ez annyira jó, hogy nem lehet kevésbé akarni, csak örökre.” Örökfogadalmas szerzetesként arra vágyik, hogy a szeretetet, amit Istentől a szalézi-

akon keresztül kapott, minden erejével továbbadhassa másoknak.

A szentmise prédikációjában Andrásfalvy János tartományfőnök Tóth Péterhez fordulva úgy fogalmazott: feladata nem más, mint hogy hasonlóvá váljon a rendalapítóhoz, legyen olyan, amilyen Don Bosco lenne ma, hiszen ő

is Krisztust követte. „Ennél több nem kell. Megelégszünk ennyivel.”

Az elöljáró szólt arról is, hogy a Szalézi Társaság alapítójának egyik első tanítványa, Boldog Rua Mihály is akkor kapta meg nagy feladatát, miután letette az örökfogadalmát. Don Boscónak egészen elkötelezett emberekre volt

szüksége. A tartományfőnök hangsúlyozta, a szalézi családhoz csatlakozva Jézus azokról él majd, akikhez küldetése van: mindenekelőtt a fiatalokért és a bajba jutottakért, Don Bosco nyomdokain járva.

Andrásfalvy János Szent II. János Pál pápa Vita consecrata kezdetű apostoli buzdítását idézve arról is beszélt, hogy az Istennek történő első szenteltség nem más, mint a keresztség, de van egy második is, ami az örökfogadalommal való elköteleződés.

„E második Istennek szenteltségnek mégis vannak sajátos vonásai az elsőhöz mérten,

mert nem szükségszerűen következik belőle (tudniillik a keresztségből – a szerk.). Valójában ugyanis mindaz, aki Krisztusban új életre támadt, arra hivatott, hogy a Lélek ajándékából származó erővel valósítsa meg az életállapotának megfelelő tisztaságot, az Isten és az Egyház iránti engedelmességet, valamint az értelmes

függetlenséget az anyagi javaktól, hiszen valamennyien életszentségre – a szeretet tökéletességére – kaptak meghívást” (Vita consecrata 30.).

A tartományfőnök Szent Anzelm gondolataival szólította meg az ünnepi szentmisén jelen lévő fehér ruhás ministránsokat: „A jó cselekedet olyan, mint a fának a gyümölcse, aki ellenben azt fogadalommal teszi, az a gyümölcs-csel együtt a fát is felajánlja az Istennek.” A korábbi tartományfőnök, Havasi József szavait idézte, amikor arról beszélt, hogy olyan életszakasz, amikor egy percre meg kell állni, visszanézni, és hálát adni azért, hogy Isten meghívott bennünket a hivatásunkra, legyen az szerzetesi, papi vagy

családos életállapot. Fontos, hogy megbecsüljük a hivatásunkat, és ha még nem találunk meg azt, akkor fel kell fedoznünk, hogy boldogan élhessük le az életünket.

A tartományfőnök hangsúlyozta: a szalézi szerzetesi hivatáshoz szorosan hozzátartozik az engedelmesség a Szentléleknek, aki a fiatalokhoz küldi a közösség tagjait. Ez nem azt jelenti, hogy ki-ki közvetítő nélkül teszi, amit akar, hiszen itt van a rend és az elöljáró is. A szaléziak közösségben kaptak küldetést Krisztus követésére. Andrásfalvy János úgy fogalmazott, a fiatalok szívében Jézus él, és akik elköteleződnek, azok mindent megtesznek azért, hogy ott legyenek, ahol Jézus.

„Az örök életre szóló elköteleződés nem gyerekjáték.”

Az elöljáró ezután köszöntötte Tóth Péter családját, és kérte a hívek imáját a szerzetesi és papi hivatásokért. Andrásfalvy János a saját fogadalomtételére visszaemlékezve felidézte egykori tartományfőnöke, Havasi József szavait, aki Don Bosco gondolatai nyomán azzal bátorította: ha valaki szerzetesnek megy, annak helyét Jézus veszi át a családban. Beszéde végén a tartományfőnök arra kérte a szülőket, hogy ne féljenek Istennek adni a gyermeküket, hiszen a Jóisten gazdagon megáldja azokat, akik meglátják és segítik az ő tervét.

**Árki Kristóf
Fotó: szaleziak.hu**

Az ökumené jegyében A Hegy-en

Püspöki hivatalok munkatársainak országos találkozója

(Folytatás az 1. oldalról)

Pál Ferenc elmondta: a kommunikációelmélet alapvető felismerése, hogy a kommunikáció tartalmát a befogadó fél határozza meg, szemben a naiv elképzeléssel, amely szerint ez a közlő félen múlik. A kommunikációban ugyanis normális körülmények között arra reagálunk, amivé átalakult bennünk a másik fél közlése.

A kommunikációnak három szintje van: egy informatív, egy érzelmi (félelmen, szomorúságon, haragon vagy örömmön alapuló) és egy kapcsolati. Minél fontosabb egy emberi kapcsolat vagy helyzet, annál fontosabbá válik az érzelmi és a kapcsolati szint. Ha nem érkezik adekvát reakció az érzésekre és a kapcsos-

férfiak esetében 2-4 órára van szükség; a nők stresszoldó stratégiája jobb: az intenzív verbális kommunikáció hatására a test megkönnyebbül.

Gottman nagy mintaszámú kutatásai szerint a hétköznapi konfliktusbeszélgetések során a percenkénti 60-70-es pulzusszám 240-re is emelkedhet; a pulzusszám emelkedésével először a finommotoros képességek mennek tönkre (kézremegés), majd a memória kezd akadózni, ahogy a térbeli tájékozódás képessége is, 180-as pulzusszám felett az elemző gondolkodás válik működésképtelenné, és végül maradnak az agytörzsi válaszok: menekülés, védekezés, támadás, lefagyás.

A családterapeuta szerint kommunikációnk során kerülnünk kell a

gével meg kell próbálnunk beleélni magunkat a másik helyzetébe (együttérzés), illetve törekednünk kell fenntartani a másik ember iránti megbecsülésünket, tiszteletünket, s nem utolsósorban a biztonság mellett a biztonságérzet fenntartására is törekednünk kell kapcsolatainkban.

A második előadásban Lovas András református lelkész, missziós referens arról beszélt, hogy miként segíti (mentorálja és képzí) az újonnan születő gyülekezetekben szolgálatot végző lelkészek munkáját.

Elmondta, hogy a dunamelléki egyházkerület már egy évtizede programszerűen végzi az új gyülekezetek plántálását. Az új gyülekezetek létrehozását a lakóhelyükről elköltöző reformátusok közösségbe szervezése (földrajzi ok) és a szekularizált (a vallási háttérrel nem rendelkező) emberek elérése is legitimálja. Az új gyülekezetek a missziós innováció (az evangelizáció új útjai) laboratóriumai, ugyanakkor a létrehozásuk alkalmával rendezett egyházi keretekre van szükség: figyelni kell arra, hogy az új csoport mögött támogató, imádkozó, missziós lelkületű anyaggyülekezet álljon.

Fontos, hogy a gyülekezetek plántálására az ilyen típusú szolgálatra rátermett lelkészt válasszanak ki. A lelkészek szakmai képzése, mentorálása meghatározó folyamat,

karöltve a spirituális kíséréssel (lelkivezetés), történetük, érzéseik, gondolataik meghallgatásával. Fontos szempont a lelkész számára, hogy tisztázza a szolgálatban az eredményességre való törekvésének belső motivációit, ne önmagát akarja megváltani a szolgálata által (hamis identitás), teljesítményközpontú munkáját elébe helyezve a krisztusi megváltásnak.

A harmadik előadásban Pröhle Gergely, a magyarországi evangélikus egyház országos felügyelője, volt berlini és berni nagykövet a keresztények felelősségéről beszélt a nemzetközi kapcsolatokban és a hazai egyházi életben.

Hangsúlyozta a keresztény hit univerzalitását, amely nem helyezhető a nemzeti öntudatból fakadó meggyőződés mögé.

Szorgalmazta, hogy a püspöki hivatali munkatársak és általában a külkapcsolatokban aktív keresztények járjanak elől az országunkról való hiteles tájékoztatás átadásában a nemzetközi szinten.

Hangsúlyozta: „minden egyes keresztény felelős minden keresztényért”, ezért ki kell lépni az egyház-községi vagy gyülekezeti provincia-lizmusból, fel kell fedezni, hogy van élet a saját templomunk falain túl, és elsősorban tenni kell az összetartó közösségeinkért egy olyan világban, melyben a civilizációk összecsapása (huntingtoni értelemben) mára a fel-

gyorsult közlések sodrában elvilágiasodott tömegek és a kereszténység között is kibontakozott.

Az evangélikus egyház országos felügyelője rámutatott, hogy nem vezet célra a másokra mutogatás, a szidalmazás, a kritika, a pesszimizmus; a felsőbbrendűség helyett a testvéri, a másikkhoz odaforduló magatartás lenne kívánatos.

A népszámlálási adatokat (gyakorló keresztények csökkenő létszáma) látva önvizsgálatot kell tartanunk; át kell gondolnunk, hogyan erősíthetnénk meg saját közösségeinket, együttáll pedig azt is, hogy miként és mit tehetnénk felelősséggel a teremtett világért, mert ha ezt elmulasztjuk, a „globális aggodásunk” hiteltelenné válik – mondta Pröhle Gergely.

Az előadó végül a remény hangján szólt arról, hogy a rengeteg aggasztó jelenséget látva is tudatosítanunk kell: „az Európa-projekt mélyen keresztény meggyőződésből létrehozott vállalkozás”.

A püspöki hivatalok munkatársainak országos, ökumenikus találkozója harmadik napján a jelenlévők szentmisén vettek részt az esztergomi bazilikában. A rendezvény ünnepi zárásán Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek is jelen volt a Szent Adalbert Központ fogadótermében.

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

lati üzenetekre, a befogadó számára félreérthetővé válik a kommunikáció tartalma.

John Gottman világhírű családterapeuta kutatási eredményei szerint az emberi viszonyokban háromféle kapcsolati üzenet fordul elő: az „el” típusú (kilépés a kapcsolatból), az „ellene” típusú és a „felé” típusú. Az „el” és az „ellene” típusú üzenetek nyilvánvalóan pusztítják az emberi kapcsolatokat, amelyeket egy idő után az tesz tönkre, ahogy egymással bánunk, amikor problémáink vannak. Mérések bizonyítják, hogy a negatív kapcsolati üzenetek drámai módon hatnak a befogadó testi állapotára, erősebb konfliktusos stressz után a hormonszint helyreállításához

kritizálást, az ítélezést, a minősítést, a másik leértékelését. A másik ember minősítése helyett a „nekem valami nem jó” típusú kommunikációt kell gyakorolni.

Normális, hogy a problémák a családban és a munkahelyeken, a főnök-beosztott viszonyban vagy a munkatársi kapcsolatban is megjelennek, éppen ezért fontos megtanulni bizonyos magatartásformákat, amelyek segítségével képessé válhatunk együtt élni megoldhatatlan konfliktusokkal, helyzetekkel is.

Törekednünk kell arra, hogy megértsük, mi történik, azaz egy konfliktusban saját igazságunkként kell felismernünk a partner igazságát, mintegy „szerepcsere” segítsé-

Szorosabban együttműködik a szepesi és az egri karitás

Együttműködési megállapodást kötött az Egri Főegyházmegyei Karitás

A határozatlan időre szóló megállapodás szövegét szlovák és magyar nyelven ismertették a sajtótájékoztatón. Mint elhangzott: közös küldetés az evangéliumi szeretetparancs szellemében a jótékony cselekedet, és olyan történelmi személyiségek, mint Szent István és Árpád-házi Szent Erzsébet példáját is követni kell. A partnerségi keretmegállapodás együttműködésről, cserkapcsolatokról, tapasztalatcseréről, szolidaritásról, a helyi szervezetek munkájának elősegítéséről, önkéntességről, szociális munkáról, oktatásról, tudományról és kutatásról is szól.

Pavol Vilček, a szepeshelyi székhelyű karitászszervezet igazgatója köszönetét fejezte ki azért, hogy a találkozó lét-

rejőhetett. Mint mondta, a közös történelmi múlt összeköt mind a szentek, mind a lelkipásztorok, főpásztorok személyén keresztül. Emlékeztetett: három éve tart az együttműködés, amelyet most írásban is megerősítenek. A Szepesi Karitás számára inspiráló az a munka, ami az Egri Főegyházmegyeében folyik, többek között a plébániai önkéntesség és a szenvedélybetegek gondozása terén – tette hozzá.

Árvai Ferenc, az Egri Főegyházmegyei Karitás Köz

A közös küldetésre utalva elmondta: tanulni szeretnének egymástól a szeretetszolgálatban, Isten szeretetét közvetítve. Árvai Ferenc arról is beszélt, sok a kihívás, ezért is szerepel a közös tevékenységek között a tudományos munka, hiszen fontos, hogy az Egyház szociális és társa-

dalmi tanítását is kövessék. Emlékeztetett: 15 pápai enciklika és több mint 1300 szinodusi döntés született ebben a témában.

Új szociális problémákkal is kell foglalkozni, ilyenek a migráció, a világjárvány, a katasztrófák és a klímaváltozás. A Karitás életében fontos

szerepet kapnak az önkéntesek, az országban nyolcszáz településen tízezer, az Egri Főegyházmegyeében hatvanöt településen közel ezer munkatárs segít ilyen formában. Az egyházmegyei karitásvezető beszámolt róla: csereprogramok keretében ismerik majd meg egymás munkáját, közös képzéseken is részt vesznek és közös ünnepeket is tartanak majd. Az égi segítségben különösen is bíznak, hiszen mindkét karitászszervezet patrónája Árpád-házi Szent Erzsébet.

Ján Kubo szepesi segédpüspök úgy fogalmazott: „Hálások vagyunk a Jóistennek és a vendéglátóknak, hogy a közös munka végre megerősíthet nyerhetett. Viszszatekinthetünk a közös múlt-ra és előrenézhetünk a közös jövőbe. A szeretet az a szolgálat, ami mindenki számára érhető, Jézus példáját követve.”

Ternyák Csaba egri érsek szerint feltehetjük a kérdést: miért éppen Szepes és Eger? A válasz a távoli és a közeli történelemben van: kiváló elődök kötik össze a két egyház-megyéét, Pyrker János érsek és Samassa József bíboros. Mindketten szepesi, majd egri püspökök voltak. A főpásztor a közelmúlt kapcsolatait felidézve utalt arra, hogy a Pyrker érsek alapította Szepesváraljai Pedagógiai Főiskolával közös konferenciát is szervezett már a főegyházmegye, és főpásztori látogatások is zajlottak kölcsönösen.

„Egy új, közös jövő kezdetét látjuk az együttműködésben, mely az igehirdetés, a szentségi szolgálat és a karitás területén tovább mélyíthető.” Ternyák Csaba rámutatott: a templomi igehirdetést és a szentségek kiszolgáltatását a tevékeny felebaráti szeretet hitelesíti. Az egri érsek végül köszönetét fejezte ki minden résztvevőnek, aki munkájával segítette, hogy az együttműködés létrejöjjön és működjön.

Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Federics Róbert

A BIBLIA ÜZENETE

Vágyak és szükségletek

Jn 6,24–35

„Mondd el egy vonalnak, hogy mi az a gömb!” – egyetemista koromban sokáig ez a felirat volt olvasható a budai rakpart betonkorlátjának egyik szakaszán. Az élet kenyéré-ről szóló evangéliumban Jézus és a vele párbeszédét folytató szereplők között legalább egy dimenziónyi távolság húzódik. Jézus három alapvető ponton próbálja korrigálni, tágitani hallgatói nézőpontját, s mivel ránk is gyakran jellemző az az emberi magatartás, ami a kenyérszaporításban részesült korabeli emberekre, nekünk is érdemes megfontolnunk Jézus meghívását a szemléletváltásra.

Mindenekelőtt a szükségletek és a vágyak közötti különbségre világít rá Jézus. A szükségleteink, mint például az éhség, létezésünk egy szegmensére jellemzőek, jelen idejűek, bezárnak a pillanatba, és időről időre „újratermelődnek”, nem csillapíthatók egyszer s mindenkorra. A vágyak ezzel szemben képesek át-fogni személyiségünk egészét, s múltunkat jelenünkkel összekapcsolva az örökkévalóság felé irányítják a figyelmünket. A kenyérszaporításból részesült emberek azért keresik Jézust, mert a szükségleteiket akarják betölteni. Jézus azonban az igazi, mély vágyakra tud beteljesülést kínálni, azokra, amelyek nem állnak meg az anyagi világ határainál.

A tömeg a mannához hasonló táplálékot vár Jézustól, azaz Isten régi időkben adott ajándékait szeretné újra élvezni. Vallási élményt, kiválasztottságot, az Istenhez tartozásból fakadó egzisztenciális biztonságot szeretné megkapni Jézustól. Ő viszont azt állítja, hogy nincs más eledel, mint ő maga, az égből alászállott, élő kenyér. Amikor Isten ad, sohasem csak valamit, dolgokat, ajándékokat ad, ha-

nem Jézusban teljes önmagát, a létezés teljes-ségét kínálja nekünk. Ha a vágyainkra figye-lünk, nem elégedhetünk meg a „zsebre tehe-tő”, felhasználható kegyelmekkel, hanem a ve-le, benne való élet befogadására kell töreked-nünk.

S ebből következik a harmadik szemlélet-váltás: Jézustól azt kérdezik, hogy melyek azok a tevékenységek, amelyekkel Isten tet-szését el lehet nyerni. Vagyis milyen tetteket kell véghez vinnie az embernek ahhoz, hogy Isten ajándékaiból részesedhessen. Jézus erre szándékosan egyes számban fogalmaz: egyet-len olyan „tevékenység”, „mű” van, ami tet-szik Istennek, mégpedig a hit abban, akit küld-ött. Ha igaz az, hogy Isten mindig önmagát adja nekünk, akkor erre az önmagát ajándéko-zó szeretetre a válasz sem lehet az, hogy vala-mit adunk az időnkéből, az erőnkéből: a hitben való ráhagyatkozással egész önmagunkat ad-hatjuk neki, s ezáltal lehet részünk az ő életé-ben.

Jézus vitapartnerei jó szándékú emberek, akik jótetteikkel szeretnék megnyerni Istent, és elnyerni különleges ajándékait. Szeretnék, ha Isten az életük része lehetne. Lelki életünk jó részében mi is itt toporgunk. Jézus azonban ehelyett az adok-kapok logika helyett arra hív, hogy fogadjuk be Isten életét, majd teljes ön-magunkkal, hitünkkel válaszoljunk erre az ajándékra, s az élet kenyere által mi legyünk Isten életének részeseivé. Ezt megérteni, ehhez felnőni legalább akkora váltás, mint a vonal-nak gömbbé nőni. A kegyelemmel azonban si-kerülhet.

Baán Izsák OSB

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (31.)

A pap „Emeljük föl szívün-ke” felszólításával kezdődik tehát a Szent Liturgia legszen-tebb része. A nép pedig vála-szolt rá, hogy ezt megteszi. Így teljesíti az apostol buzdít-ását: „Ami ott fönn van, arra legyen gondotok, ne a földiek-re!” (Kol 3,2). A „fölemeljük az Úrhoz” válasszal a hívek egyetértene ezzel, mintha csak azt mondanák: ahol a kincsünk, ott van a szívünk is (Mt 6,21).

Nikolaosz Kabaszilas 14. századi teológus írja: „Miután a hívek ilyen szépen és szent módon előkészültek, mi más marad hátra, mint hogy hála-adással forduljanak a minden jót megadó Isten felé? Egyéb-ként, akik ezt teszik, azok ép-pen az első főpapot követik, aki az áldozás szentségének átadása előtt hálát adott Isten-nek és Atyjának. Maga a pap is a legfőbb imádság előtt, mellyel megszenteli a szentsé-get, ezzel a hálaadással fordul Istenhez és Urunk, Jézus Krisztusnak Atyjához: »Ad-junk hálát az Úrnak!« Amikor pedig mindenki egyetértve ezzel a *Méltó és igazságost* éneklí, magában szintén hálát ad Istennek.”

A hívők liturgiája – vagy ahogy a nyugati elnevezés mondja: az Eucharisztia litur-giája – az egyik csúcspontjá-hoz közeledik: a kenyérben és a borban valóságosan jelen lesz közöttünk a feltámadott, a megdicsőült Krisztus. Hogy aztán majd a másik csúc-s ponton önmagát adja nekünk a szentáldozásban. Ezért va-lóban hálát kell adni neki! Ez a hálaadás már magában a kifejezésben is megjelenik.

AUGUSZTUS 1., ÉVKÖZI 18. VASÁR-NAP (Liguori Szent Alfonz Mária püspök és egyháztanító, Boglárka) – Kiv 16,2–4.12–15 (*Isten az éhező népnek kenyeret ad a menny-ből.*) – Ef 4,17.20–24 (*Öltsétek magatokra az új embert, aki az Isten hasonlóságára alkotott, új teremtmény.*) – Jn 6,24–35 *Aki hozzám jön, nem éhezik, és aki hisz bennem, nem szomjazik többé.*) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Ének-rend:** Ho 226 – EE 591, Ho 226 – EE 151, Ho 132 – EE 540, Ho 152 – EE 189.

AUGUSZTUS 2., HÉTFŐ – Vercelli Szent Özséb püspök vagy Eymard Szent Péter Julián áldozópap emléknappja (Lehel) – Szám 11,4b–15 – Mt 14,13–21.

AUGUSZTUS 3., KEDD (Hermina, Ágost, Nikodémusz) – Szám 12,1–13 – Mt 14,22–36.

AUGUSZTUS 4., SZERDA – Vianney Szent János Mária áldozópap emlék-nappja (Domonkos, Dominika) – Szám 13,1–2.2525 – 14,1.26–29.34–35 – Mt 15,21–28.

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Közösség, megbocsátás, szolgálat

A korai szerzetesi szöve-gek komoly tanítást adnak számunkra arról, hogy az eu-charisztia vétele, a szentségi Jézussal való találkozás a ke-nyér és bor színe alatt éle-tünk origója, mindennapjain-kat is érintő vonatkozásai vannak.

Az egyházi hagyománnyal összhangban az eucharisztia vételét a közösség kiváltságos pillanatának tekintik: ez egy-szerre ihleti a javak testvéri megosztását és a kölcsönös megbocsátásra való készséget. Hadd idézzünk egy apofteg-mát, amely a maga tömörsé-gével fejezi ezt ki: „Az egyik

atya egyszer ezt mondta: há-rom tiszteletre érdemes dolog van a szerzetesek számára, amelyhez félelemmel és lelki örömmel kell járulnunk: a szentségekben való részese-dés, a testvérek asztala és az az edény, amelyben a testvé-rek lábát megmossák.”

Nagyon is sajátoságos, eg-zisztenciális jelentést kapott itt a szentáldozás: a közösség legerőteljesebb megvalósulása és jele volt, párhuzamosan a közös asztallal. A lábmossa utolsó vacsorán megszentelt gesztusa az egymásnak nyúj-tott jézusi szolgálat szellemét kapcsolat az eucharisztia.

Ezt erősíti a békecsók, és a *Miatyánk*, melyek a napi ál-do-zás rítusát kísérték. Ennek mondasakor elkötelezték ma-gukat a kölcsönös megbocsa-tásra, amelyet az eucharisztia közös vétele pecsételt meg, és az azt követő közös étkezés tett emberileg is érthetővé-él-hetővé.

Járuljunk bátran a szentál-dozáshoz, hogy az egymással vállalt közösségünk bátorítást kapjon, a kölcsönös meg-bocsátást pedig megpecsételje, a szolgálat szellemét pedig erősítse!

Fehérváry Jákó OSB

A HÉT SZENTJE

A Keresztről nevezett Mary MacKillop

Augusztus 8.

XVI. Benedek pápa 2010 októberé-ben szentté avatott egy szerzetes nő-vért, akinek az életéről hazájában, Ausztráliában musicalt írtak, és popda-lokban emlékeznek meg róla. Mary MacKillop, e „rendkívüli ausztrál nő” – ahogyan az ország külügyminisztere nevezte – 1842. január 15-én született Newtownban, amely ma Melbourne egyik városrésze. Szülei Skóciából vándoroltak ki Ausztráliába. A család farm-ja eleinte jövedelmező volt, a nyolc gye-rek magániskolába járt, illetve apjuk ta-nította őket otthon. Ám idővel pénz-ügyi nehézségeik támadtak, így 1851-től Marynek dolgoznia kellett, hogy se-gítse a családot. Egy papírboltban ka-pott állást. Később nevelőnőnek szegő-dött nagybátyja Dél-Ausztráliában, Pa-nolában lévő birtokára.

Néhány év múlva Portlandben meg-nyitotta bentlakásos leányiskoláját (ma Bay-view College), amelyet testvéreivel közö-sen irányított. 1866-ban Julian Tenison-Woods pléb-ános, akivel még Panolában ismerkedett meg, visszahívta a délausztrál városba, hogy katolikus iskolát nyissanak. Ekkoriban érlelő-dött meg Maryben a szerzetesi hivatás gondo-lata, és még abban az évben fogadalmat tett a hozzá csatlakozó nőkkal együtt. A kis közös-ség Szent József nővéreinek nevezte magát. A gondviselésre hagyatkozó, egyszerű életvitelt követtek, és elsősorban gyermekek oktatásá-nak szentelték életüket. Lelkiségükhöz szoro-san hozzátartozott, hogy mindig oda mennek, ahol szükség van rájuk, ezért amikor Laurence Bonaventure Sheil püspök hívta őket, Mary és társai Adelaide-ben is iskolát nyitottak.

Sheil püspök megbetegedett, és anélkül hagyta el Adelaide-et, hogy világos rende-lkezéseket hagyott volna a jövőre nézve. Emiatt

megoszlott a helyi papság és a hívő közösség is, s a nézeteltérések odáig fajultak, hogy had-járatot indítottak a József-nővérek ellen, illetve Maryt is súlyos támadások érték. Maryt a püs-pöki helynök kiközösítette, akit ezután egy zsidó család fogadott be a házába.

A rend nem oszlott fel, de több intézményét be kellett zárnia. Sheil püspök a halálos ágyán utasította a helynököt, hogy vonja vissza a ki-közösítést. Mary ezután Rómába utazott, és a közösség IX. Piusztól pápai jóváhagyást ka-pott. A rendnek még sokáig kellett ellenállás-sal küzdenie, mégis egyre növekedett, és kiter-jesztette szolgálatát Új-Zélandra is. Munkájuk-at számos nem katolikus család is támogatta. Mary MacKillop, aki 1909-ben bekövetkezett haláláig a közösség elöljárója volt, a szexuális bántalmazást elszenvedettek védőszentje.

L. K.

A hét liturgiája

B év

Szixtusz pápa és társai vértanúk vagy Szent Kajetán áldozópap emléknappja (Ibolya, Donát) – MTörv 6,4–13 – Mt 17,14–19.

AUGUSZTUS 8., ÉVKÖZI 19. VASÁR-NAP (Szent Domonkos áldozópap, László, Eszmeralda) – 1Kir 19,4–8 (*Az anyagi kenyér erőt ad Illés prófétának, hogy eljusson az Isten hegyére.*) – Ef 4,30–5,2 *Éljetek szeretetben, ahogy Krisztus is szere-tett minket!*) – Jn 6,41–51 (*Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér.*) – **Zsolozs-ma:** III. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 221 – EE 591, Ho 221 – EE 150, Ho 127 – EE 540, Ho 286 – EE 299.

Csodák útján járva

(Folytatás az 1. oldalról)

Tata és Márianosztra között egyre fogynak a kilométerek: mögöttük van már hatvanhét, a célig még harmincöt vár rájuk. A zarándoklat különlegesen szép helyeken vezet keresztül, rengeteg a természeti látnivaló, sok magaslat kínál feledhetetlen panorámát, melyért azonban alaposan meg kell küzdeni. Mindent a hátukon cipelnék a gyerekek, a zsákban ott az egész hétre való ruházat, a napi víz- és ételadag.

Fáradtan érkeznek a déli pihenőhelyre. Nagy a meleg, fülledt a levegő, mindenki izzad, folyadékra vágyik. Van friss víz, a megálló előtt megtöltik a kulcsokat a természetői kútnál. Előkerülnek a szendvicsek, lassan megindul a beszélgetés, felélénkül a társaság. Nem együtt érkeztek, valamennyien egyéni jelentkezők. A többségük budapesti, de van pécsvárad, kecskeméti, veszprémi is a zarándokok között. „Nagy a szórás életkorban is, így kihívást jelent, hogy megtaláljuk a közös hangot” – mondja Deák Sebestyén, a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium tanulója. A legfiatalabb fiú most fejezte be az ötödik osztályt, a legidősebb lány idén érettségizett. Az együttlét eddigi három napja alatt már egymásra hangolódtak, láthatóan mindenki jól érzi magát.

ben az iroda munkatársai vezetik – mutatja be a kereteket Gáll Zsófia, a Zarándoktábor program szakmai vezetője. A szerzetesi iroda a Tihanyt és Pannónhalmát összekötő első út mellé az idei nyárra két új útvonalat dolgozott ki Tata és Márianosztra, valamint Márianosztra és Mátraverebély-Szentkút között.

Idén két alkalommal szerveztek képzést, amelyet mintegy százhatvan tanár és közösségvezető végzett el. Az egy hétvéges elméleti kurzus mellett terepgyakorlatot is tartanak, amely segíti a vezetők felkészülését. A szerzetesi iroda zarándokfüzete a tábor napjainak témáit dolgozza fel: elmélkedéseket, gondolatébresztő és beszélgetésszervező kérdéseket és számos gyakorlati tudnivalót is tartalmaz. A vezető túra- és lelkipásztor is az úton. A szállást, az étkezést, az egyes állomásokon a zarándokok fogadását az iroda szervezi meg, a vezetők ezekre nincs gondja. Így minden értelemben a diákokra koncentrálhat. Az a legfőbb feladata, hogy jelen legyen. Így ő is el tud mélyülni lélekben, és a tábor számára is hitet és hivatást erősítő élménnyé válhat.

Ezúttal Gáll Zsófia a vezető. Tudja, hogy nem időzhetünk sokat az ebédnél, hiszen Esztergomig még tizenkét kilométer van hátra. Miután ételt és italt vettünk magunkhoz, meghallgatjuk a következ-

kérdések: Mit hallunk a csendben? Mennyire van jelen a csend az életünkben? Szeretjük-e? Ki hogyan imádkozik? „A mai csöndszakaszt egy csúcsra felérve tartottuk meg, miközben a sziklákról csodáltuk a panorámát. Útközben is kerestük az alkalmakat a rövid elcsendesedésekre” – meséli Zsófi.

Most azonban beszélgetésbe merülve haladunk, és menet közben megismerhetem, miről is szól ez a tábor. Zsófi született zarándok. Korábban tanárként dolgozott, így most egyesítheti a szívének kedves két hivatást: gyerekekkel foglalkozhat, és folyamatosan úton lehet. Ezért rendkívüli örömmel fogadta a felkérést, hogy legyen a program szakmai vezetője. A Gyöngyök útján rengeteg tapasztalatot szerzett már szervezőként. Megvan benne az elszántság, hogy egyedül nekivágjon az ismeretlennek, bejárja az új útvonalakat, és keresse, melyik a legalkalmasabb nyomvonal a csoportok számára.

Miközben haladunk úti célunk felé, egyre több részletet hallok tőle a tavaly nyáron indult zarándoktábor mozga-

tudja gondolni, miért ajánlja fel az utat. Fontos ugyanis, hogy ne csak magunkért zarándokoljunk, hanem a szívünkben magunkkal vigyük a szeretteinket is” – fogalmaz Zsófi. A második nap reggelére aztán a zarándoklat keretjébe felkerültek a szalagok a felajánlásokkal és a szándékokkal.

A zarándoktábor mindhárom útvonalán kitüntetett szerepet töltenek be a szerze-

akiket megérintenek és közelebb segítenek a szerzetesi hivatáshoz ezek a találkozások” – osztja meg velem a reményét Zsófi. A program a rendházak meglátogatása alkalomával rugalmas, igyekezünk a csapat igényeire szabni. „Találkozunk, beszélgetünk, s hogy mi lesz belőle, az mindig az adott helyzetben dől el. Lehet, hogy mise, vagy gyónás, vagy további beszélgetés.” Az is meglepetés, mivel

csak elkérték a kérdéskártyákat, és újra játszani kezdtek.”

Zsófi számára megerősítést jelentenek az ilyen élmények. Így vall arról, mit jelent számára a gyerekekkel való együttlét. „Jó látni ezeket a fiatalokat. Vannak közöttük imádkozók, mélyen gondolkozó fiatalok is. Minden résztvevő a saját elhárításából vállalja a komoly fizikai megterhelést jelentő utat. A hőség és az eső ellenére is kitartanak, és ahogy telik az

A zarándoktábor az Aktív Magyarországi Felelős Kormánybiztos Iroda Vándortábor programjához tartozik, amelynek célja, hogy felső tagozatos és középiskolás fiatalok körében népszerűsítse a természetjárás és a sport révén az egészség- és környezettudatos életmódot. A Magyarországi Szerzetesek Konferenciájának Irodája csatlakozott a kezdeményezéshez, a természetjárást zarándoklattá formálta, kegyhelyeket, lelki bázisokat, monastorokat érintő útvonalaira lelki programot dolgozott ki. „A zarándok, miközben fizikailag egy szent hely felé tart, belső utat jár be: élete elágazásait, kanyarjait, hegyeit, völgyeit, hosszút egyenesít járja kicsiben. Úton van önmaga, mások és a Jóisten felé, keresi élete értelmét és célját” – szerepel a zarándoktábor programjának honlapján.

A tábor csoportokat és egyéni jelentkezőket is fogad. Iskolák, plébániák, ifjúsági közösségek jöhetnek ide a vezetőkkel, akiket a szerzetesi iroda egy képzés során készít fel erre a feladatra. Az egyéni jelentkezők táborait pedig rész-

ző szakaszra felkészítő elmélkedést, melyben Puskás Antal OSPPE Boldog Özséb életét felidézve arról beszél, hogyan rajzolódik ki egy ember életében a hivatása a találkozásain keresztül. A kérdések is ehhez a témához kapcsolódnak: Melyek voltak eddigi életed fontos találkozásai? Hogyan befolyásoltak? Kikkel szeretsz találkozni, kik vannak nagy hatással rád? Kinek a társaságában érezted azt, hogy nagyon jelen van a Jóisten?

Nem sokkal később a vezető hármast csoportot alakít, és útnak indulunk. „Ezt hívjuk emmauszi beszélgetésnek” – magyarázza Zsófi, amikor levegőhöz jut az első kaptató után. A nap folyamán több alkalommal kiscsoportokat képeznek, és beszélgetnek egy-egy adott témáról. A mai az úgynevezett „remetenap”, amikor nagyon figyelnek arra, hogy csendes szakaszok segítsék feldolgozni az eddigi élményeket.

A reggeli zsoltár után már elhangzottak a kapcsolódó

lomról. Az előző évben tizenkét csoportban kétszázhatvan fiatalot fogadtak. Mindhárom útvonaluk száz-százötven kilométer hosszú, átlagosan napi húsz-huszonkét kilométeres szakaszokra osztva. Az első és az utolsó nap az érkezésről

szól. A tábor kezdetekor az új feladatba kell megérkezni, az utolsó napon pedig a célba. A mostani zarándoklat első napját Tatán töltötték a gyerekek. Az ismerkedést sok játék és egy esti séta segítette. „Hagytunk időt, hogy mindenki át

teszi lelki bázisok. Ezúttal szalézi, ferences és pálos vendég-látóink vannak. „Kezdetől hangsúlyt helyeztünk arra, hogy bevonjuk a mozgalmunkba a rendházakat. Mindkét oldalról megvan erre az igény. A gyerekeknek fontos a szer-

várják őket Esztergomban a ferencesek. Pélimőrdön az indiai származású De Rossi atya fogadta a zarándokokat, és azt javasolta, menjenek el együtt fürdeni egyet a közeli tóban. Így kezdődött az ismerkedés a szaléziak „szellemi erőművével”.

A zarándoktábor programjához szorosan hozzátartozik a játék is. A vezetőképzésen részt vevők egy játékgyűjteményt is kapnak: felkészítik őket arra, hogy melyik játékot mikor és hogyan érdemes alkalmazni. Zsófi elmeséli, hogy a Kesztyűlőcön töltött estén a csapat nagyon meg akarta nézni az EB-döntőt. „Tudom, hogy ez nagyon fontos a focistáknak, így aztán kerestem rá lehetőséget. Kaptunk a szállásadónktól egy laptopot.

Nem sokkal előtte játszottunk a gyerekekkel egy Körvonal nevű önismereti játékot, amelyben egyszerű vagy meglepő, mások elgondolkodtató kérdéseket kell megválaszolni. Annyira megtetszett nekik, hogy a meccs közben egyszer

idő, egyre inkább felfedezik, mi a jó ebben, és hogy milyen csodálatos közösségben, egymást segítve úton lenni. Már az is jelentős tapasztalat, hogy a fizikai határainkat feszegetve, a komfortzónánkat elhagyva nagy távolságokat teszünk meg, s közben átélhetjük, hogy többre vagyunk képesek, mint gondoltuk, és a Jóisten gondoskodik rólunk, segíti minden lépésünket. Amiótt több áldozatot hoz az ember, azt jobban meg is becsüli. A gyerekek itt mást kapnak, mint amit megszoktak egy átlagos táborban. Ha a szívükbe íródna a zarándoklaton szerzett élmények, biztosan nem múlik el nyomtalanul ez a néhány nap, hanem a későbbi életükre is kihat. Az út végén örömteli megosztásoknak lehetünk tanúi. Sokan a hálájukat fogalmazzák meg a mély beszélgetésekért, a közösségért, a természet szépségéért, a közösen megtett útért és azért, hogy közelebb kerültek a Jóistenhez. Vannak, akik felszabadító gyónásban teszik le a terheiket. Megélik a csodákat, nagy csodákat.”

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Együtt az úton

Családi napok a Veszprémi Főegyházmegyében

A balatonfüredi Krisztus Király-plébánia adott otthont az idei Együtt az úton rendezvénysorozat nyitónapjának július 15-én. Kiss Didák OFM előadását hallgathatták meg a résztvevők, majd Udvardy György érsek celebrált szentmisét.

A Veszprémi Főegyházmegye Családpasztorációs Irodájának több mint húszéves múltja visszatérítő, két évente megrendezett család-táborának szervezői nagy kihívás elé kerültek 2021-ben, mert még a tavaszi hónapok vége felé sem volt biztos, hogy megrendezhető-e idén nyáron egy ilyen rendezvény. A szervezők nem szerettek volna lemondani a sok család

vér aztán továbbfejlesztve kifejtett. Minden modell egyszerűsítve mutatja be az ember működését, ezáltal azonban hozzájárul annak könnyebb megértéséhez. Ez a spirituális modell egy keresztény modell, mert a személyiséget úgy ábrázolja, hogy a legbelső része a Szentlélek lakóhelye, míg a legkülső héja a spirituális tudatosságunknak a szintje, a körülötte lévő mező a cselekedeteinket jelzi, amelyek indíttatása a körön belülről jön. Fontos, hogy a modell erkölcsi ítéletektől mentes, azaz független attól, hogy egy cselekedet erkölcsileg jó-e, vagy sem, csak az indíttatást vizsgálja.

Döntéseink lehetnek ösztönöktől, racionalitásról vezérelt döntések, de lehetnek az álmainkból vagy pillanatnyi érzéseinktől indítottak is. Emellett történhetnek a Szentlélek sugallatára, és befolyásolhatják őket saját, tudatosan választott hitbéli, spirituális meggyőződéseink is.

Kiss Didák előadását az érseki szentmise követte, amelyet Udvardy György érsek Fodor János atyával együtt mutatott be. Koncelebrált Bajcsy Lajos, és Munkácsi János állandó diakónus is szolgált a szentmisén.

A főpásztor szentbeszédét azzal kezdte, milyen meghatározó pont az ember életében a bemutatkozás.

Onnantól kezdve, hogy tudjuk egymás nevét, esetleg foglalkozását, meg tudjuk szólítani, könnyebben tudunk kapcsolatot teremteni vele. Kiemelte, hogy a *Szentírásban* is van egy olyan pont, ahol maga az Isten mutatkozik be először az embernek, amikor is Mózesnek jelenik meg, és az égő csipkebokorból megszólítja őt. Beszélt arról, mit is jelent az, hogy „Aki van, az küldött engem hozzátok”. Isten egy olyan valóság, aki elsősorban nem felsőbb hatalom, hanem aki nem hagyja az embert magára, állandóan jelen van a számunkra.

A nap programja a közösségi ház udvarán a szabad ég alatt megterített vacsorával, majd Écsi Gyöngyi mesemondó, előadóművész gyerekeket és felnőtteket is magával ragadó meséjével folytatódott. Az estét Vastag Ricsi, a Gerence Hagymányórzó Néptáncgyűttes vezetőjének és a Szilágyi Keresztény Iskola tanárának táncháza zárta, a talpalálót Schneider Gyula és barátai szolgáltatták.

A rendezvény pénteken Tapolcán, szombaton Veszprémben folytatódott.

Kovácsné Széplaki Borbála
Fotó: Veszprémi Főegyházmegye

Szent terek az életünkben

Lelkigyakorlat Pannonhalmán

Augusztus 12-ig lehet jelentkezni a „Mert a hely, amelyen állsz, szent föld – Úton élettereink megszentelése felé” címmel meghirdetett pannonhalmi lelkigyakorlatra, melyet augusztus 23. és 25. között tartanak a főapátságban.

A háromnapos lelkigyakorlat résztvevői vezetett imák és gyakorlatok segítségével foglalkoznak azzal, hogy hogyan szól hozzánk Isten a tereken, fizikai környezetünkön keresztül, és hogy mi segít létrehozni és elmélyíteni a Vele való találkozást. Az apátság szakrális tereinek megismerésén keresztül együtt keresnek eszközöket imádságunk hétköznapi tereinek újraértelmezésére és alakítására.

Kísérők: Kisméret Fülöp bencés szerzetes és Meszes Márton építész.

A lelkigyakorlatra augusztus 12-ig lehet jelentkezni.

*

„A liturgikus tér nyomot hagy a hiten, és fordítva, a térforma sok mindent elárul a hitről.” Pannonhalmá pedig

különösen is alkalmas arra, hogy a szent tereket bejárjuk és megtapasztaljuk, megtapasztaltassuk – fogalmaz Kisméret Fülöp OSB.

A háromnapos lelkigyakorlaton a bencés szerzetes és egykori pannonhalmi diáktársa, Meszes Márton építész vezetésével olyan helyekre is be bocsátást nyernek a résztvevők, amelyeket a turisták nem látogathatnak: ilyen például a Szent Márton-bazilika szentélye vagy a gimnázium diákkápolnája. A kísérők az általuk is megtapasztalt tereken vezetnek végig a résztvevőket – úgy, hogy tudatosan megérezzék a több száz éves falak nyújtotta spiritualitást vagy az arborétum, a táj mindig új arcát.

A szervezők meggyőződése, hogy Pannonhalmá szak-

rális tereit megtapasztalva inspirációt kaphatnak a résztvevők ahhoz, hogy mindennapi tereiket – otthonukat, kapcsolataikat, imádságaikat – egyre tudatosabban Isten megszentelő jelenlétében tudják megtapasztalni.

„Ha turistaként elmegyünk egy templomba, akkor általában tüzetesen megnézzük a szobrokat, freskókat, érdeklődve hallgatjuk az idegenvezetést. Mondhatni turisztikai látványosságként sokkal jobban megismerjük és magunkénak érezzük Isten házát, mint amikor a liturgián vagyunk. A szentmisén, amely a keresztény élet csúcsa és forrása, olyan, mintha közből lenne a tér, pedig nagyon is hatással van ránk – fogalmaz Fülöp testvér. – Éppen ezért azt szeretnénk, ha a lelkigyakorlat nem érne véget Pannonhalmán.”

Forrás: Pannonhalmi Főapátság

Újmisés áldással zárult a zarándoknap Alsószentivánon

A Fatimai Szűz első magyarországi kegyhelyén, Alsószentivánon májustól októberig minden hónap 13-án, a fatimai jelenések napján tartanak zarándoknapot. Hagymány, hogy a harmadik búcsúnapon egy újmisés pap vezeti a szertartást. Idén július 13-án Szakács Péter Mihály mutatott be szentmisét.

Szakács Péter Mihály diakónusként Lajoskomáromban szolgált. Péter atyát június 24-én szentelte pappá Spányi An-

ban való megtalálásáról szóló evangéliumi szakaszhoz kötődő elmélkedésben Szakács Péter kifejtette, hogy ameny-

badhatjuk környezetünknek, hazavihetjük otthonunkba, családtagjainknak.

A szentmise végén Helter István plébános is köszöntötte a zarándokokat, megköszönte Péter atya szolgálatát, és egyben kérte, hogy új papi hivatásokért, valamint Péter atyáért – aki két évig Rómában folytatja tanulmányait – is imá-

tal megyéspüspök a Prohászka-templomban, Székesfehérváron.

Alsószentivánon a szentmise elején Kallós Péter köszöntötte a híveket, aki korábban a község plébánosa volt, majd Szakács Péter vezetésével folytatódott a szertartás. A tizenkét éves Jézus templom-

nyiben úgy érezzük, Jézus hiányzik az életünkből, a templomban ma is megtaláljuk őt. Amikor gyengülni érezzük hitünket, úgy véljük, nem vagyunk olyan erősek, mint voltunk, Jézus megtalálásából mindig erőt meríthetünk. A templomban hittel megélt élményeinket pedig tovább-

kozzanak a hívők. A kegytárgyak megáldását, majd a körmenetet követően Szakács Péter újmisés áldásban részesítette a jelen lévő lelkipásztorkat és ministránsokat, illetve a zarándokokat. A búcsú szent-ségimádással zárult.

Szöveg és kép: Kiss Attila

Szarvaskő temploma is megújult

A Heves megyei község felújított templomát Ternyák Csaba érsek áldotta meg július 18-án.

Prédikációjában a főpásztor hangsúlyozta, hogy Isten mindig kereste és keresi a kapcsolatot az emberrel. Életünk különböző eseményein keresztül mutatkozik meg szeretete és gondviselése. Ahhoz, hogy ezt észrevegyük, kettős látással kell szemlélni az örömeket és a próbatételeket is. Úgy, ahogy egyházmegyénk védőszentje, Szent János apostol tette ezt – folytatta Ternyák Csaba. – Amikor benézett a feltámadt Krisztus üres sírjába, ugyanazt látta, mint Péter, az összehajtogatott lepleket, de ő nem ijedt meg, hanem belső bizonyossággal arra következtetett, hogy Jézus feltámadt.

Minden eseményt ilyen nyitott szívvel kell szemlélnünk, így például a templom felújítását is. Aki messziről látja a megújulást, gyönyörködhet benne. De hívő emberként látunk kell ennek a mélyebb üzenetét is: miszerint nekünk is, mint a templom élő köveinek, meg kell újulnunk – figyelmeztetett az érsek. – Valódi közösséggé kell alakulnunk, akiknek az összetartozását, egymás felé irányuló szeretetét látva mások számára is vonzó lesz közösségünk és Egyházunk.

A megszállt, felújított templomhoz hasonlóan lelkünk templomát is újítsuk meg, hogy Krisztus tanítását követve hiteles tanúi legyünk az ő szeretetének és irgalmának! – zárta beszédét a főpásztor.

Egertől tíz kilométerre, hegyek által ölelve terül el a Bükk-hegység gyöngyszeme, Szarvaskő. A településen halad át az Országos Kéktúra útvonala. A Major-tetői kilátóból és a várhegyről gyönyörű panoráma tárul a turisták elé. A település egyik nevezetessége a Pyrker János érsek megbízásából 1840 és 1845 között klasszicista stílusban épült Keresztelő Szent János születése titulust viselő katolikus templom.

A templom mostani felújításának kezdeményezője Szabó József Béla plébános volt. Az egyházközség támogatási kérelmet nyújtott be 2016-ban a VP6-7.2.1-7.4.1.1-16 „Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítése” elnevezésű támogatási felhívásra. A kérelmet nem támogatták, azonban mivel a műemlék templom örökségvédelmi felújítási engedéllyel rendelkezett, Pásztor Pascal plébános a felújítás első ütemében a tetőszerkezetet, a tetőhéjazatot, valamint a tornyot felújíttatta az Egri Főegyházmegye támogatásából. A helyreállítás második ütemében Czibere Zsolt plébániai kormányzó a templom külső homlokzatának felújítására kért támogatást a főegyházmegyétől.

A két ütemben zajló renoválás az Egri Főegyházmegye 22 millió 500 ezer forint összegű támogatásából valósult meg.

Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Ferencs Róbert

„Arra kaptatok meghívást, hogy áldás legyen az örökségetek”

Idősek napja Mátraverebély-Szentkúton

Mátraverebély-Szentkúton Szent Anna és Joachim ünnepén, július 25-én megtelt a kegyhely szabadtéri része: az ország különböző pontjairól nagyszülők érkeztek, ki-ki unokájával, családjával, hogy Isten áldását kérjék hivatásuk betöltésére. A szentmisét Veres András győri megyéspüspök, a püspöki konferencia elnöke mutatta be, koncelebrált Marton Zsolt váci megyéspüspök, a testület családreferense.

A nagy eső és borús idő ellenére régen nem látott tömeg látogatott a kegyhelyre. Az új ünnepet, a nagyszülők és idősek napját Ferenc pápa rendelte el az idén, felhívva a figyelmet nélkülözhetetlen szerepükre. A világnapot júliusban azon a vasárnapon kell tartani, amely legközelebb esik Szűz Mária születésének ünnepéhez: 2021-ben ez július 25-ére esett.

A szentmise előtt a katekézist Budá Péter atya tartotta, majd a zarándokok elmondták együtt a nagyszülők imádságát, amely erre az ünnepre született. 11 órakor a püspökök mellett bevonultak a koncelebráló papok, többek között Orosz Lóránt kegyhelyigazgató és Fejes Antal, a kegyhely lelkésze, valamint a zarándokokkal érkező papok és Ferencz Zoltán állandó diakónus. A piros népviseletbe öltözött máriás lányok hozták a Szűzanya szobrát.

Az olvasmányt *Sirák fia könyvéből* hallottuk a híres férfiakról, akik megérdemlik a dicséretet bátorságuk és jótetteik miatt. Bölcsességükről beszélnek a népek, és szent örökségük unokáiknál sem vesz el, fiaiknak fiai is a szent szövetség részesei.

A szentlecke *Szent Péter apostol első leveléből* az asszony és a férj jó kapcsolatáról szólt. Ennek alapja az asszony engedelmissége férje iránt, valamint a férfiak megértő hozzáállása, tisztelete az asszony iránt. Mindannyiunknak elsősorban együttérzőnek, irgalmasnak, szerénynek és alázatosnak kell lennünk az apostol szerint, aki hangsúlyozta, hogy rosszszért rosszal ne fizessünk, hanem áldás legyen az örökségünk.

Ferencz Zoltán diakónus olvasta fel az evangéliumi szakaszt Szent Máté könyvéből, mely Jézus szavait közvetítette arról, hogy ugyan sokan vágytak a megtapasztalásra, ezt mégsem kaphatták meg, viszont „boldog a ti szemetek, mert lát, és a ti fületek, mert hall”.

Veres András prédikációjában kiemelte, hogy a család- és emberellenes ideológia térhódításának korá-

ban a Szentatya prófétai küldetése nyilvánul meg a mai ünnep elrendelésében. A nagyszülők kiszorultak a családokból és a társadalomból is. Néhány évtizeddel korábban politikai-gazdasági rendelkezésekkel a többgenerációs családokat szétverték. A válásoknak és az abortuszoknak szabad utat engedtek, ezzel degradálták a férfi és a nő szerelmét. A mostani helyzetben az abnormitás erős szakos hirdetésével a személy integritását is támadják – fogalmazott a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke. Majd Pál apostolt idézte: „Azzal dicsekszenek, ami gyalázatukra válik”, valamint Ady Endre 1899-ben keletkezett, *Karácsony* című versét, mely aktuálisabb ma, mint valaha.

„Ilyen társadalmi közegben kell minden kereszténynek a krisztusi evangélium örömhírét hordozni és megélni. Meg kell menteni gyermekeinket, unokáinkat, de magunkat is” – hangsúlyozta a püspök. – A genderideológia közvetlenül pusztít-

ja az emberi természetet, veszélyben van a világ, ezért minden nap fontos elimádkoznunk a pap imájának e részét: „Szabadíts meg, kérünk, Urunk, minden gonosztól”, hogy megerősödjünk ki a nehéz helyzetekből.

Beszédében kitért arra, hogy Ferenc pápa a mai ünnepre írt levelében felhívja a figyelmünket: az evangelizálás feladata minden megkeresztelt embernek, így az időseknek is. A hitet át kell adni az unokáknak, bármilyen életkorban legyünk – figyelmeztetett a püspök. – Korosodva érzéseinkben és gondolatainkban egyre közelebb kerülünk Istenhez, de ez nehéz annak, aki nem kapott vallásos nevelést, aki nincs személyes kapcsolatban Istennel. A nagyszülők jelentős része gyengélkedik a hitében. Ami nekünk sincs, abból nehéz adni.

A jelenlevők megkapták szüleiktől a hitet, mely megőrizte őket az emberségben is, és készek ezt továbbadni unokáiknak – szövelt a jelenlevő zarándokokhoz. – Ennek ellenére még a vallásos nagyszülők is megtapasztalhatták, hogy a kommunizmus alatt nem tudták gyermekeiket

hitre úgy nevelni, ahogyan szerették volna. Ezt a hiányt pótolhatják most az unokáik felé: Isten szeretetéről nemcsak szóban, hanem életük példájával is tanúságot tehetnek.

Veres András úgy látja, sok gyermek élete hasonlít a kis Samueléhez, aki nem értette meg az Úr szólítását. Szükség volt az öreg Éli főpapra, aki rávilágított, hogy Isten szólítja a gyermeket. A nagyszülők feladata tehát, hogy utódaikat elvezessék arra, hogyan ismerhetik fel Isten hangját a lelkiismeretük szaván, egy-egy élet-helyzetben vagy a liturgián keresztül.

Ferenc pápa az alkalomra írt levelében hangsúlyozza, hogy az öregség ajándék, melyben közvetíteni lehet az értékeket az unokáknak, és tovább lehet adni a hitet. A hit mindenkié, az alapokról indul, senki nem kapja meg az előző generációk hitét. Minden egyes embernek végig kell mennie a hit fejlődésének útján, ebben a folyamatban viszont segíteni tudjuk a ránk bízottakat.

Veres András egy ismerőse történetén keresztül szemléltette, milyen erős és fontos lehet az előző generációk példája a fiatalabbak életében is. Ez a férfi gyermekkori vallásosságát elhagyta, és Isten nélküli, de sikeres életet alakított ki a munka és a család terén. Hogy mi indította megtérésre? Édesanyja halála után egyszer benyitott édesapja szobájába, akit a földön térdelve imádkozni látott. Ez annyira mélyen érintette, hogy minden megváltozott benne, rádöbbsent, hogy van Isten, és ez az Isten szereti őt. Megtéréséhez kellett az apja váratlan és spontán hitvallása.

A szentleckéből a püspök kiemelte, mennyire fontos áldássá válni, áldást hagyni örökségként. „De biztosan erre vágyik minden szülő?” – tette fel a kérdést. Mindenkit megmételjez a kor szelleme, ezért rendet kell tennünk saját életünkben – figyelmeztetett. – A hit mindennek az alapja, életünk meghatározó ereje, mely segítségével tanulunk kell a régmúlt eseményekből, de a közelmúlt történéseiből is. „A világ mostani válságából nem kerülünk ki úgy, amilyenek korábban voltunk. Vagy jobbakk, vagy rosszabbakk leszünk” – közvetítette Ferenc pápa szavait. „Döbbenjünk rá a családi szeretet méltóságára és fontosságára! A sok haláleset mutasson rá, hogy az anyagi javaknak csak relatív értéke van, hiszen egyik pillanatról a másikra minden értéktelenné válik, amiért egy egész életet áldoztunk.” A pandémia során sokan eltávoztak közülünk, az ő haláluk hívjon megtérésre, életrendezésre – buzdított Veres András.

Beszédének záró részében kiemelte, hogy megöregedni áldás és feladat. Bölcs életszemlélettel segítheti minden nagyszülő a gyermekeit és az unokáit. A gondviselés által ránk bízottak irányában Istentől rendelt küldetésünk van. Ha semmi más nem maradna már, mert nincs hozzá testi erőnk, az imádság útja még mindig a rendelkezésünkre áll.” XVI. Benedeket idézte: „Az idősek imája megvédheti a világot. Talán hatékonyabban segítheti azt, mint egyesek lázas tevékenysége.” Az imádság által tehetünk a legtöbbet unokáinkért, gyerekeinkért, a hazáért és a világért – zárta beszédét Veres András.

A szentmisét a püspöki kar elnöke a családokért, szülőkért és nagyszülőkért ajánlotta fel, a szentmise végén pedig paptársaival ünnepélyesen, egyesével megáldotta a családokat.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

A Szeged-Csanádi Egyházmegye családjai Zánkán

Július második hétvégéjén, 10–11-én immár másodszor gyűltek össze az egyházmegye családjai Zánkán, az Erzsébet-tábor területén.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye CsaládKözPontja együttműködő szervezatként két-száz főt hívhatott a Balaton északi partján lévő, gyönyörűen felújított helyszínre. A jelentkezők az egyházmegye számos települését képviselték Békéscsabától Újszentivánig. A Családi Erzsébet-táborok kiemelt célja, hogy a családok minőségi időt tudjanak közösen eltölteni, és hátrahagyva az otthoni, hétköznapi problémákat, egymásra figyeljenek, együtt játsszanak, szórakozzanak, sportoljanak, strandoljanak, vagy ha ahhoz van kedvük, egyszerűen csak pihenjenek. A sokszínű központi programkínálat (arcfestés, társasjáték, kézműveskedés,

trambulinozás, csúszdás ugrálóvár, koncert és pattogatott kukoricás mozi) és a CsaládKözPont külön programjai között valóban a család minden tagja találhatott magának örömteli tevékenységet.

A kisebb gyerekek rögtön a regisztráció után birtokba vehették az ugrálóvárat, gyúrhattak illatos-színes egyedi vízbombát, fakanálbábokat és szögeléses fonalképet készíthettek, volt pingpong, ügyességi labdajáték, és persze az arcfestő lányokat sem kímélték. Aki nek kedve volt, még cirkuszi mutatványokat is tanulhatott szakértő vezetéssel. Haditechnikai Park, Szandi-koncert; a relaxációs szobában frissítő masszázsa az anyukáknak, sok család pedig a sétahajózáson is részt vett.

Forrás és fotó: Szeged-Csanádi Egyházmegye

Nyugalom és béke a pálosvörösmarti Mária Parkban

A Heves megyei településen július 17-én, szombaton immár nyolcadik alkalommal rendeztek különleges hangulatú szentmisét. A meghitt szertartást idén Ternyák Csaba egri érsek celebrálta a Mária Parkban.

dok a hely adottságait kihasználva sokszor a fűvön ülve hallgatják a szentmisét.

A szemet gyönyörködtető és lelket nyugtató park megálmodója és megalkotója Dobróka László pálos konfráter és családja volt. A helyiek és az ide látogatók között is egyre nép-

A főpásztor szentbeszédében úgy fogalmazott: „Teljes életet lehet élni, ha szeretetből elkezdünk másokért élni. A szeretet dinamikája újra és újra energiával tölti fel az embert, aki pedig élete súlypontját saját magán kívülre helyezi, értelmet ad életének, ezáltal nem veszít el semmit, hanem mindent megnyer.”

A szertartáson koncelebráltak a pálos rend tagjai, Puskás Antal tartományfőnök, Borsos János korábbi tartományfőnök, aki pappá szentelésének 60. évfordulója alkalmából július elején mutatott be hálaadó gyémántmisét Pálosvörösmarton, Bátor Botond perjel, valamint Iváncsy Balázs helyi plébános. A szentmise végén a főpásztor megáldotta a részt vevő családokat.

A liturgia környezete is magával ragadó: a nyugalmat sugárzó Mária Park – a Mária-út részeként – pálos zarándokhely, pihenési, feltöltődési lehetőségekkel. Az ide érkező család-

szerűbb parkban több műalkotás is megcsodálható: Remete Szent Pál domborműve, Boldog Özséb szobra és egy életnagyságú szoborcsoport, mely azt a pillanatot örökíti meg, amikor Szent István felajánlja a Szent Koronát Szűz Máriának.

Nyolc évvel ezelőtt Katona István akkori egri segédpüspök áldotta meg a helyet, ahol évszázadokon át éltek és imádkoztak a nemzetért a pálos testvérek. Minden tevékenységük áldás volt, szellemiségük máig hat a településen.

Köszönettel tartozunk nekik azért, hogy vállalják szent hivatásukat, gondolataikkal segítik az istenhívó embereket, hirdetik a Jézus Krisztus-i szeretetet, a megbékélés és a megbocsátás szükségességét – fogalmazott Dobróka László.

Forrás és fotó: Egri Főegyházmegye

AMORIS LAETITIA-CSALÁDÉV

A házastársi szeretet megélése a hétköznapiakban

Ferenc pápa Szent József ünnepén megnyitotta az Amoris laetitia-családévet. A Szentatya szándéka alapján egy évet szánunk arra, hogy a családban megélt szeretetről kezdetű apostoli buzdításról gondolkodjunk, és elmélyítsük annak tartalmát. A pápai dokumentumról Bogárné István, a győri Brenner János Hittudományi Főiskola és Papnevelő Intézet spirituális és dogmatikatanára írt ismertető sorozatot. Ennek következő, az apostoli buzdítás 4. fejezetéről szóló részét adjuk most közre.

A következő két fejezetet – negyedik és ötödik – Ferenc pápa is külön kiemeli buzdításában. Ami szép, sőt ami a legszebb, az igaz szeretetből fakadó élet, az bizony nehéz is, a mindennapokban való megélése pedig a legnehezebb feladat. „Képtelenek leszünk a kölcsönös odaadás és a hűség útjára biztatni, ha nem serkentjük a házastársi és családi szeretet növekedését, megerősödését és elmélyítését” – szövegezi le a Szentatya. Ennek ellenére a szeretet egyike a leggyakrabban használt szavaknak, és sokszor bizony nagyon is torz formában jelenik meg. Ferenc pápa az egész negyedik fejezet vezérfonalául Szent Pál apostol szeretethimnuszát választotta (1Kor 13,1–13), melyben megtaláljuk a szeretet néhány jellemző vonását. „Türelemes, jóságos (...) nem szűnik meg soha”: ezek a vonások elsősorban és mindegyikük magára Istenre vonatkoznak, aki maga a szeretet, aki minden szeretet forrá-

sa. Ezt a szeretetet oltotta bele mindnyájunk szívébe, ez él és alakul abban az életben, amit a házastársak minden áldott nap megosztanak egymás között és gyermekeikkel. Ahhoz, hogy elmélyüljön, tökéletesedjen, és gyümölcsöt is hozzon életünkben ez a belénk oltott isteni szeretet, a Szentatya mintegy mindennapi lelkitűkő gyanánt elénk tárja a Szent Pál-i himnusz részletes átmélkedését, magyarázatát. Remélhetőleg mindaz a sok szép jellemvonás, amit magáról Istenről a maga teljességében állíthatunk, egyre inkább vonatkoztatható lesz többé-kevésbé ránk is. Arra most nincs mód és lehetőség, hogy végigkövessük Ferenc pápa csodálatos Szentírás-magyarázatát a szeretethimnuszról. Egy lényeges szempontra viszont külön is szeretnénk rávilágítani: a szeretet testi, érzelmi, erotikus dimenziójára, melyről a Szentatya is oly őszintén beszél. Az emberben ott ég a kiolthatatlan vágy ar-

ra, hogy a legbensőségesebb módon egyesüljön azzal, aki feltétel nélkül szereti őt, és akit gyengéden viszonozhat. Isten férfinak és nőnek alkotta az embert, és meg akarja ajándékozni a szeretetben való egyesülést, az egység csodálatos tapasztalatával. A hitvesi szeretetben két ember Isten kegyelméből egymásnak ajándékozza magát, szövetséget köt „holtomiglan holtodiglan”. Ezt a szeretetben való egységet fejezik ki a testükkel is, amikor egymásba belefeledkezve egymáséi

lesznek, és erre a szeretetre bízva rá Isten egy új, megismerhetetlen emberi személy létrejöttét. Kettejük viszonytagságokkal teli, közös története a törekénység és a kiengesztelődés tapasztalatával kifejezi azt a kalandot is, amelyre Isten vállalkozott, amikor az emberben hasonló társat teremtett magának, akinek nemcsak életet adott, hanem Krisztusban az életét adta érte.

Ha Isten maga a szeretet, vajon miben állhat képmásának, az embernek őhozzá való

hasonlósága, ha nem éppen abban, hogy szeretetre képes lény? Szeretni egyedül hogyan is lehetne? Ez a valóság egyszerűen bele van írva az ember testébe, abba az egyszerű ténybe, hogy az ember kétnemű: abban hasonlítunk leginkább Istenre, hogy képesek vagyunk a szeretetre, arra, hogy egymást kiegészítve a szeretetben egységet éljünk meg, és ebből a szeretetben való egyesülésből, az egy testté lett férfiból és nőből fakadjon az új emberi élet. Aki rácsodálkozik az emberi szexu-

alítás szépségére, annak szívében megfogalmazódik a kérdés: milyen lehet, ki lehet az az Isten, aki ilyen gyönyörűen szépek alkotta az emberi életet és annak továbbadását? Az, hogy az ember kétnemű, s hogy a férfi és a nő kiegészítik egymást, beszédes valóság: a szeretet Istenének, a Szentháromságban egy Istennek a titka tárul fel ebben a tükörben, az ő képmásában, az emberben. Az ember szexuális valóságán keresztül Isten kinyilatkoztatja csodálatos, legbensőbb titkát.

Álljunk is meg itt, ennek a gyönyörűségnek, szerfölött nagy misztériumnak (vö. Ef 5, 32) a szemlélésében. Itt fogjuk folytatni az ötödik fejezettel, a termékenyítő való szeretet, az új élet befogadása titkának elemzésével.

Végül elengedhetetlenül szükséges azonban, hogy Ferenc pápával együtt mi is nap mint nap hívjuk a Szentlelket. Ha ugyanis nem hívjuk segítségül mindennap az újjáteremtő Lelet, ha nem kereszünk természetfeletti erejét, ha nem könyörgünk buzgón azért, hogy árássa szeretetének tüzeit az életünkbe, akkor a magunk erejéből semmire sem megyünk, s lehetetlen lesz megerősödnünk és átförmálódni minden helyzetben.

Rómeó, Mozart, NEK-hírnök és három lány édesapja

Dolhai Attila színművész az apaságról

(Folytatás az 1. oldalról)

– Édesapám tizenkét órában dolgozott, de a fáradtsága ellenére mindig bekapcsolódott az otthoni életbe. Sokszor, amikor túl sok a munkám, elszégyellem magam, hogy ő kicsoda alázattal csinálta végig ugyanezt. Nagyfeszültségű állomáson dolgozott, veszályos munkakörben. A két bátyám három és hat évvel idősebb nálam. Kicsiként a játéban külön utakat jártunk, más volt az érdeklődési körünk. Béla testvérem igazi művész volt, zongorista és orgonista lett, most négygyerekes apuka. A nagyobbik bátyámnak, Jancsinak két gyereke van. Belevaló fiúk voltunk, sokszor bunyóztunk, megéltük egymás között az erőfitogatást, de ez természetes.

– Említette a szigorú családi szabályokat. Tudna mondani példát ezekre?

– Nem múlhatott el vasárnap, hogy ne menjünk el a templomba. A vallásos életre nevelést nagyon következetesen képviselték a szüleim, és nemcsak elvárták a kötelességteljesítést, hanem biztos példát is mutattak édesanyámmal. Ezeket az értékeket én is képviselem a lányaim felé, de nekem már motiválnom is kell őket. Én még azt éltem át, hogy a kötelességet meg kell tenni és kész. Annyira tiszteltem a szüleimet, hogy nem tartoztak magyarázattal nekem. A gyerekeink ma sokkal többet látnak a világból, mint mi annak idején, és igénylik, hogy megindokoljuk, miért megyünk vasárnap misére, miért szeretjük a Jóistent. A kötelesség szóinak régebben másfajta értelme volt, közelebb állt a természeteshez. Ma, amikor a természetes dolgok is megkérdőjeleződnek, és számtalan alternatívával szolgál a világ, meg kell magyaráznunk ezek fontosságát a gyerekeinknek.

– Édesapja magatartásából, hozzáállásából mit vett át?

– Próbáltam szigorú apuka lenni, de be kell látnom, nekem ez nem megy. Persze azért sem, mert lányaim vannak, velük a szigorúság más, mint amit felénk, fiúk felé képviseltek a szüleim. Annak idején nem hagyhattam ott a főiskolát, hogy jelentkezhessek a színművészetre, mert ha valamit elkezdtem, édesapám nem engedte, hogy félbehagyjam. Ezt én sem engedem a lányaimnak, mert szerintem ez alapvetően jó dolog. Az iskolaválasztás terén ugyanakkor engedékenyebb lennék, mint a szüleim voltak. Segíteni akartak azzal, hogy azt tanácsolták, legyek hivatalnok, mert ezt biztonságos életpálynak tartották. Van is ilyen szakmám, és dolgoztam is hivatalban egy rövid ideig.

– Milyen környezetben nőtt fel?

– Ajakon laktunk, Kisvárdá mellett egy faluban, ami most már város. A zárt kis közösség biztonságot adott, mindenki ismert mindenkit. Bármilyen messzire elbarangolhattunk, határtalan szabadságot élhettünk át, nem kellett félteniük bennünket a szüleinknek. Később Kistarcsán éltem, és Gödöllőn jártam zeneiskolába. A középiskolát Budapesten, az ötödik körületben végeztem. A főváros eleinte idegennek hatott. Makacsul ragaszkodtam az ajaki környezetemhez, nehezen adtam meg magam a változásnak, bár mindenhol szeretettel fogadtak.

– Édesapjáról milyen élményei vannak?

– Volt egy Simon Star motorja, amivel sokszor vitt minket motorozni. Felültünk a háta mögé, persze vidéken akkoriban még bukósícsak nélkül; nagyon élveztük. Ajakon volt szőlőnk, ahova sokszor kijártunk kapálni. A kötelességünk elvégzése után mindig kaptunk valami jutalmat, a közös munkát édesapám összekapcsolta a szórakozással. Emlékszem, kapálás után szalonnát süttöztünk. Amikor elköltöztünk Kistarcsára, és a tágabb család segítségével egész nyáron építkeztünk, a munka után akkor is mindennap fociztunk a réten, vagy elmentünk Örbottyánba, a tóra fürdeni. Nem maradt el a megfeszített munka után a jutalom.

Most, hogy erről beszélünk, válik tudatossá bennem, hogy munka után én soha nem jutalmazom meg magam pihenéssel, és a lányaimnak sem adtam tovább ezt a szokást, pedig gyerekként sokat jelentett nekem. A színészi pályámon mindig beszippanított a következő munka, mindig elvállaltam az adandó lehetőségeket, nem volt megállás. A közönség elismerése vagy a kritikások értékelése volt a jutalom.

– A sikereihez mit szólt az édesapja?

– Amikor fiatalon zenekarom volt, azt nem nézte jó szemmel. Eltűrt, de féltett az éjszakai élettől, aggódott, hogy bajom eshet. Amikor viszont először láttak édesanyámmal színházi körülmények között Miskolcon, az *Elisabeth*-ben, attól kezdve elfogadták, hogy ezt az utat járrom.

– A színészi életvitel mellett, gondolom, kevesebb ideje jut a családjára. A feleségének és a gyerekeinek sokszor kell alkalmazkodniuk az időbeosztásához?

– A harmadik lányunk, Anna óvodába járt, amikor volt egy szakmai váltásom, azért is, hogy több időm legyen a családomra. Klasszikus éneklést is szerettem volna tanulni, meg akartam ismerni az operát, emiatt elengedtem a musicalt és a könnyűzenét. Azelőtt

– Hárman vannak fűtestvérek, és három lány édesapja. Ez nagyon más világ. Nem okozott ez nehézségeket?

– Viki ügyesen és nagy szeretettel vont be a szülői feladatokba: Lucát hamar a kezembe adta, hogy tegyem tiszt-

tába, fürdessem meg, később már az etetést is sokszor rám bízta. Úgy gondolom, nagy az anyukák felelőssége abban, hogy ne maradjanak magukra a kisbabák ellátásában.

A lányokkal azt éltem meg, amit a filmekben láttam: amikor hazaértem, a nyakamba ugrottak az örömtől. Akkor már nem érdekelt, mi volt a színházban. Nem tudok szigorú lenni velük, akármennyire is próbálok. Az apa és az anya között szerintem a határok kijelölése és a következetesség állandó konfliktus forrása: az apukák radikálisabban állnak a nevelési helyzetekhez, míg az anyukák a szív útján találják meg a megoldásokat. Viki megengedőbb örökséget, én szigorúbbat hoztam magammal otthonról. Rendre terítékre kerülnek például azok a kérdések, hogy amikor hazaérnek a gyerekek, lehet-e és mennyit lehet lazítani, mikor kezdjenek el leckét írni, mikor fejezzék be, mikor minek van az ideje. Én magammal szemben is következetes vagyok. De felismertem, hogy ezekben a kérdésekben rá kell bíznom magam Vikire, hiszen egyáltalán nem szereti kevésbé a lányokat, mint én, és számára is nagyon fontos, hogy jól tanuljanak. Mivel ő tölt velük több időt, így jobban tudja, mire van szükségük. Fontos, hogy ne legyen köztünk konfliktus a szabályok kialakításában és a nevelési elvekben, hiszen akkor a gyerekek nem tudják, kire hallgassanak.

– A lányai hogyan tekintenek Önre? Milyen a kapcsolatuk?

– Nem vagyok otthon főnök, nincs erős alá-főlé rendeltségi viszony. Mindent szeretettel próbálunk megoldani, nem erőből. Nem akarok házsártos apa lenni. Valahogy mégis kialakult egyfajta rend, amit fontosnak tartok.

Most, hogy a lányok serdülnek, már egyre kevesebb a közös tevékenységünk, de régebben sokat tollasoztunk, röplabdáztunk, társasoztunk, kártyáztunk. Van egy kis medencénk, szeretünk együtt pancsolni. Nehezen viselem, hogy a szeretgetések egyre inkább háttérbe szorulnak, hiszen már tizenhét, tizenöt és tizenkét évesek. Kicsiként bújósak voltak. Most, hogy egyre jobban megélik a nővé válásukat, talán zavarban vannak. Meg is szólnak néha, amikor nem öltözöm fel rendesen: „Apa, vedd már át azt a trikót, ki van szakadva! Így még a sarki boltba sem megyek el veled.” Négyen vigyáznak rám, hogy jól nézzek ki. De fűnyírás és vásárlás miatt hadd ne kelljen már díszbe öltöznöm!

– Mit jelent nekik, hogy sike-res, ismert színész az apjuk?

– Azt hiszem, inkább tehernek élik meg ezt. Ők is szeretik, ha kedvesek velünk az emberek, de a hétköznapiakban birkóznak azzal, hogy az apukájukat fogadják el, vagy valóban őket. Időnként nyilván hátrányos megkülönböztetés is éri őket amiatt, mert a lányaim. Meg kell küzdeniük azért, hogy önmagukért szerezessék, értékeljék őket, és ne azért, mert a Dolhai lányai. Óhatatlanul adódhatnak ilyen helyzetek, hiszen serdülőkorban sokszor bántják egymást a fiatalok. A lányaim között ugyanakkor nincs konfliktus, másokkal szemben is visszafogottak, szerethetőek, nem hivalkodók. A legkisebb szeret csibészkedni, de nagyon jó testvérek.

– A járvány felforgatta többek között a színészek életét is. Megszűntek a fellépési lehetőségek, nem volt mit és miért próbálni. Az otthoni szereposztás is megváltozott. Hogyan élték meg ezt?

– A pandémia alatt háztartásbelivé váltam. Vikinek rendszeresebb munkája volt, így fordult a kocka a családi szereposztásban. Én gondoskodtam az enniivalóról, keltettem a lányokat a digitális oktatáshoz, felügyeltem a tennivalóikat. Viki öröme végre megcsináltam a kerítést is. Apával matekot tanulni persze egészen más, mint anyával, mert én nem vagyok olyan türelmes. Ha apa főz, akkor megint pörköltet eszünk vagy gulyáslevest, bundás kenyeret, halászlét, lecsót. Ez lett a repterőár. Ugyanakkor sokat tanulunk egymásról és önmagunkról. A kezdeti szigorúságom később alábbhagyott, en-

gedékenyebb lettem, a járványhelyzet végére mégis magától beállt a rend, amit már a kezdetektől szerettem volna kialakítani. A lányok belátták, hogy jobb, ha már délelőtt túlesnek a feladataikon, és nem húzódik minden késő estig.

– Ha bezárul egy ajtó, kinyílik egy másik – tartja a mondas. Önnek volt ilyen élménye a korlátozások alatt?

– A járványhelyzet idejére esett, hogy lehetőségem adódott a zenei szolgálatra a kistarcsai templomban. Ez sokat segített, hogy megélhessem valahogyan a közösség és a szereplés utáni vágyamat, sőt, egy új hivatásnak is teret nyitott az életemben. A pandémia harmadik hullámában már nagyon nehezen viseltem a felismerést, hogy ránk, színészekre valójában nincs szükség. Ekkortájt volt a hangszálműtéttem is, amikor kérdésessé vált, hogyan szolgál majd a későbbiekben a „munkaeszközöm”.

A műtét előtt négy nappal megkerestek, hogy vállalnám-e a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) hírnöki feladatait. Ezt ajándékként éltem meg. A vallásos élet ugyan nem trendi manapság, erősen kötődik a konzervatív világnézethez, és könnyen megbélyegzik miatta az embert, de engem felszabadít, ha beszélhetek a hitemről. Elvállaltam ezt a szolgálatot. A járvány és a műtét miatt is krízisen mentem át, az járt a fejemben, hogy talán nem tudok majd tovább énekelni, játszani, és el kellene engednem a hivatásom. A NEK-felkérés viszont megerősített abban, hogy folytatom kell mindezt, csak más minőségben. Most nyert értelmet az is, hogy a húszas éveimben katolikus tanítóképzőbe jártam hitoktatóképzésre. Isten útjai kifürkészhetetlenek: újabb lehetőséget kaptam a Jóistentől, hogy hirdessem őt. Talán nem véletlen ez. NEK-hírnökként egyik városból a másikba megyünk, és beszámolunk arról, hogyan segít a mindennapi életünkben az ima vagy azok a hagyományok és szabályok, amiket a vallásos életünkben tanulunk meg.

– Szent József évében járunk. Mit jelent Önnek az ő alakja?

– Azt hiszem, jobban érthetik a példáját azok, akik örökbe fogadnak egy gyermeket. Nekünk nem az adatott meg, ami neki. Mennyivel szerencsésebbek vagyunk, mint ő, hogy lehet gyermekünk! Ugyanakkor irigylésre méltó, hogy Jézus nevelőapjaként élhetett. Mennyivel több, ha valaki úgy vállal el egy életet, hogy nem vér szerint az övé! Mennyivel alázatosabban kellene viselnünk az apaság nehézségeit nekünk, akiknek lehet saját gyerme-
künk!

Vámossy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank)

Isten kegyelméből vagyok itt

Beszélgetés Kája Sándorral, aki huszonöt éve kántor Máriabesnyőn

(Folytatás az 1. oldalról)

Nézelődtem felfelé, láttam a sípot, és kérdeztem a szomszéd nénit, hogy mit csinálnak ott. Egyik alkalommal aztán felvitt a karzatra. A kántor egy idős bácsi volt, Akác János, szent ember és igazi pedagógus. Nagyon fontos szerepet játszott az életemben, az ő indíttatására lettem kántor. Ott ültem mellette az orgonapadon, és mesélt nekem a hangszer különböző részeiről. Ez nagyon érdekelt, ő pedig szépen lassan megtanított mindenre. Figyeltem az orgonajátékát, és azt, hogy milyen énekeket énekel, rengeteg mindent ellestem tőle. Egyszer, amikor hazaértem – még kisgyerek voltam, csak akkor tanultam olvasni –, latinul kezdtem énekelni. Édesanyámék azt hitték, hogy halandzsázok. Itt kell megjegyezni, hogy a szüleim a hivatásomnak köszönhetően templomba járó, gyakorló keresztények lettek.

– Említette, hogy a papi ruhák, a liturgikus tárgyak is nagyon megragadták.

– Igen, kicsit barokk beállítású vagyok. Szeretem a szépet, és nem a pompa miatt, hanem mert vallom: ha a templomban valami esztétikai értelemben szép, az Isten dicsőségét szolgálja. Lehet ez egy szép miseruha vagy akár egy gyönyörű oltárterítő. Ugyanígy igényesnek és szépnek kell lennie az éneknek is, ami elhangzik.

– Hogyan lett a bazilika kántora?

– A szentmiséken mindig ott ültem Akác János mellett. Tizenkét-tizenhárom éves lehettem, amikor egy Nagyboldogasszony-búcsún közölte velem: délután kettőkor lesz a zárándokok búcsúztatása, a litánia, azt csináld meg te. Nem akartam hinni a fülemnek. Én, ennyi idősen? Biztos, hogy nem tudom megcsinálni! Ő azonban biztatott: csak nyugodj meg, bízz magadban, biztos, hogy el tudod játszani! Egy Mária-ének az elején, litánia, szentségi áldás... Nagyon szereted ezeket, a *Salve*, *Reginát* is tudod, mi akkor a gond? Mondtam, hogy nincs gond, csak félek. Végül aztán megcsináltam. Később megtudtam, hogy Akác János elbújt a loretoi kegyzsobor mögött, és onnan hallgatott. Utána azt mondta, most már nyugodtan hal meg. Tiltakoztam, hogy szó sincs erről, én még gyerek vagyok, kántor úr még sokáig fog élni, hiszen sok mézet eszik – méhészkedett ugyanis. A következő év elején aztán kiderült, hogy nagyon súlyos, gyógyíthatatlan beteg. Szólt a feleség, hogy menjek el hozzájuk, mert már nem sok van hátra. Ez nagyhét

előtt történt. Azt mondta: ezt a nagyhetet már neked kell végigcsinálnod. Megint tiltakoztam, hogy ez képtelenség, csak tizenhárom éves vagyok. Márpedig meg kell csinálnod, mert én nem leszek képes rá! Nagy László Tamás atya volt akkoriban a kapucinus tartományfőnök, ő is azt mondta: ha így alakult, neked kell helytállnod. Azt nem kell ecsetelnem, hogy a nagyhét rendkívül összetett liturgiája Egyházunknak. Akkor még nem jártam kántorképzőbe. Zongorázni tanultam az iskolában, ennyit tudtam, meg amit ellestem Akác Jánostól. Szorongtam, hogy kit tudok majd megszólítani a Passió éneklésére, féltem, hogy senki nem fog jönni. Hála Istennek, jöttek. Akkor még a *Szent vagy, Uram!* népekengyűjteményből énekelünk, a gregoriánt és a liturgikus énekeket nem ismertem. A nagyheti szertartások végeztével Tamás atya azt mondta, kántorkodjam tovább. Ezzel kezdődött a huszonöt éve tartó kántori szolgálatom itt, Máriabesnyőn.

– Még az általános iskolát sem végezte el ekkor.

– Így van. Negyedikbe jártam, amikor újraindult Gödöllőn a premonstre gimnázium, jelentkeztem. A szüleim támogattak ebben. Fölvettek. A premonstreieknél mindig nagyon szépen végezték a liturgiát. Én innen, Besnyőről vittem egy hagyományosabb, népies vonalat, azzal a meggyőződéssel, hogy a népeket mindenki tudja, azt kell énekelni, nem a gregoriánt. Am az ottani szent életű atyák másként gondolkodtak. Zengtük a szentmiséken a gregoriánt is, és rájöttem: ez nagyon egyszerű, meg tudom tanítani ezt a zenét a népek. Megismertem az *Éneklő Egyház* egyszerűbb gregorián tételeit és azokat a népeket, amik nincsenek benne a *Szent vagy, Uram!*-ban. Az erdélyi, moldvai csángó népeket csodálatos kincsei tárultak elém, és rögtön megfogalmazódott bennem: ezeket meg kell tanulni! Már gimnazistaként beiratkoztam a váci kántorképzőbe, de egy idő után abbahagytam, mert nehéz volt eljutnom Vádra. Érettségi után aztán újrakezdtam, és el is végeztem. Egyértelmű volt számomra, hogy egy ilyen szent helyen nem működhettek kántori végzettség nél-

kül. Orvos sem lehet valaki orvosi diploma hiányában. Varga Laci atya, a váci székesegyház karnagya mondta: előbb-utóbb az egyházmegyében csak olyanok lehetnek kántorok, akik elvégzik a kántorképzőt.

– Említette, hogy kisgyermekként az otthon készített oltár előtt „misézett”. Nem vetődött fel Önben, hogy pap legyen?

– Sokáig gondolkoztam ezen. Rengeteg lelkigyakorlaton vettem részt, atyákkal beszélgettem. Végül arra jutottam: ez két különböző hivatás. Vannak papok, akik kántorok is, mint például a plébánosunk, Sztankó Attila atya, de őt még nem láttam kántorkodni. Hitem szerint teljes szívből csak egyvalamit csinálhat az ember, és nekem ez a szívem csücske: az éneklés meg az orgona. Egy idő után választanom kellett a papság és a kántorság között, és úgy érzem, nagyon jól döntöttem. A mai paphiányos helyzetben a kántornak, a hitoktatónak ugyanúgy megvan az evangelizációs szerepe, és ha jó példával jár elől, ha a hívek szeretik, ragaszkodnak hozzá, annak messzire sugárzó ereje van. Jönnek az emberek tanácsért, két jó szóért; nagyon közvetlen a kapcsolatunk velük. Az is lényeges szerepet játszott a döntésemben, hogy tudtam, ha a papságot választom, akkor el kell mennem Máriabesnyőről. Én pedig mindig azt éreztem, hogy itt kell lennem. Ameddig a Szűzanya engedi, addig itt maradok. Beleszülettem, belenőttem az itteni környezetbe, a templomba.

– Önnek egészen különleges, nagy terjedelmű hangja van, a hangszíne

is kivételes. Soha nem gondolt arra, hogy operaezenes legyen?

– Eszembe jutott, de ezzel is ugyanaz volt a helyzet, mint a papsággal: akkor abba kellett volna hagynom a kántorkodást, el kellett volna hagynom Máriabesnyőt. Egyébként pontosan tudom: az, hogy milyen a hangom, nem az én érdemem, Isten kegyelmi adománya. Nagyon sokat köszönhetek a plébánosaimnak is, és elsősorban Tamás atyának. Hálás vagyok, hogy itt lehetek, itt szolgálhatok.

– Az előbb érintette a kántor evangelizációs szerepét. Iancu Laura csángó magyar költőnek a szülőfalujáról, Magyarfaluról írt monográfiájában olvastam, hogy a kántornak sokáig egészen kiemelkedő jelentősége volt az egyházközösségben. Ezek szerint ez nem tűnt el egészen.

– Egyszer Erdélybe utaztunk Medgyesy S. Norbert tanár úrral, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professzorával, és arról mesélt, hogy ott mekkora tekintélye van még a kántornak. A közösségben a plébános után a második ember. A kántorok régebben búcsúvezetők és tanítók is voltak. A búcsúvezetőket szent embereknek nevezték. Ma azért, mert valaki pap, kántor vagy orvos, nem jár automatikusan a tisztelet. Az embernek úgy kell végeznie a hivatását, hogy tiszteljék ezért. Ha valaki úgy látja el a munkáját, hogy az az emberek számára példa, az önmagában is evangelizáció. Az énekarokban, szóklákbán is kiváló közösségek alakulhatnak ki. A papjaink borzasztóan leterheltek. A mi egyházközségünkben van egy kis gyerekszkóla és egy felnőtt énekkar. Az ide járókat is „pasztorálni” kell. Várják a tanítást, és várják a jó szót.

– Gondolom, a vírusjárvány idején a kántor szerepe is korlátozódott.

– Nagyon rossz volt, hogy nem tudtunk együtt énekelni. Az viszont jó, hogy időnként felhívtam a híveket. Először megijedtek: talán valami baj van? Nincs, hál’ Istennek, csak érdeklődöm, hogy vagytok. Valahol ez is evangelizáció. A karantén idején is próbáltam tartani a kapcsolatot a közösség tagjaival. Az egész környezetünk átalakult az elmúlt másfél évben. Korábban a misék után, főleg

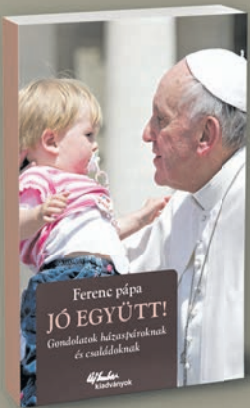
nyáridőben, többen itt maradtunk, beszélgettünk a hitről, a mindennapokról. Ez is evangelizáció. Amikor a templomok bezártak, és nem jöhettek be az emberek, a Facebook, a Youtube segítségével bejelentkeztem a bazilikából, a kamerát a Szűzanyára irányítottam, hiszen nem én vagyok a lényeg, és imádkoztam a rózsafüzért. Egy idő után a híveink már igényelték ezt. Minden hónapban Mária-köszöntőket tartottam. Nagyon fontosnak gondolom a népi vallásosságnak ezt a formáját, amit egy kegyhelyen éltetni és ápolni kell. A Galgamente lakossága nagyon vallásos, sokan jönnek ide a környékről, de távolról is. Egyre többen voltunk az online térben, alkalmanként háromezren is együtt imádkoztunk. Bíboros atyának a pandémia megszűnéséért írt imájával kezdtük, és felépítettem erre a Mária-énekeket. Most, hogy kinyíltak a templomok, többen is írtak: ugye, folytatjuk ezt az imádságot? Amerikában élő magyarok is hallgatták. A visszajelzések alapján sokaknak jelentett lelki feltöltődést, megnyugvást.

– Az egyik leghíresebb hazai Mária-kegyhelyen született, és itt kántorkodik huszonöt esztendeje. Mit jelent az életében Jézus édesanyja?

– Kiskoromtól kezdve nagyon szerettem a kék színt, és Mária színe a kék. A két máriabesnyői kegyzsobor közül az egyikre Fidler János kőműves álma alapján találtak rá. A hívek ragaszkodnak ehhez a kicsi szoborhoz, és én is, már gyerekkoromtól. Tudjuk, hogy egyetlen Mária van, nincs lourdes-i, fatimai és máriabesnyői, ennek a kis szobornak mégis olyan kisugárzása van, hogy vonzza az embereket, engem is. Gyerekkoromtól szerettem a rózsafüzért, gyűjtöm is. A búcsúi virrasztásokon elhangzott Mária-énekek nagyon kedvesek számomra, gyakran felvettem őket diktafonra. Életem során sokszor megtapasztaltam a Szűzanya segítségét. Három évvel ezelőtt sajnos elvesztettem édesanyámat. Azóta még erősebb a Szűzanya iránti szeretetem. Tudom, hogy két édesanyám van már, akik vigyáznak rám a mennyországból. Ez nagyon sok erőt ad nekem, hogy én is tudjak adni másnak. Ha semmit sem mondok, csak megszólal egy szép Mária-ének, és ettől akár csak egyetlen ember is megér, már megérte itt lennem. Az Egyházban a legfontosabb a *salus animarum*, a lelkek üdvössége. Én is a hangommal, a kántorkodásommal szolgálom ezt, mások máshogyan. Mindenki a maga területén.

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

AZ ÚJ EMBER KÖNYVESBOLT ÚJDONSÁGAI

FERENC PÁPA
JÓ együtt!

Gondolatok házaspároknak és családoknak

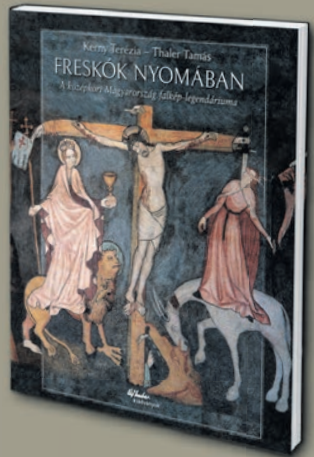

MAGYAR KURÍR
KATOLIKUS HÍRPORTÁL

Kerny Terézia – Thaler Tamás

FRESKÓK NYOMÁBAN

A középkori Magyarország falkép-legendáriuma

ELÉRHETŐSÉGEINK:

1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8. (Kárpátia-udvar)
Telefon: (06/1) 266-0845; webbolt: bolt.ujember.hu

kiadványok

HÍREK KÉPEKBEN

• Idén az esztergomi Boldog Ceferino Személyi Plébánia adott otthont a katolikus börtönlelkészek éves lelkiyakorlatának július 13. és 15. között. A találkozó részben szakmai fórum, részben pedig az összetartást, az együttműködést segítő közösségi alkalom volt, amely lehetőséget biztosított a lelkesi identitás megerősítésére.

• Nyolcadik alkalommal indultak kerékpáros zárandoklatra a Hajdúsági Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ lakói gondozóikkal. Közel háromszáz kilométeres táv megtételére vállalkoztak június 28. és július 1. között.

• Okos Gizella orvosról, a ház első vezetőjéről kapta nevét a budapest-farkasréti idősothton, melyet idén negyven éve áldottak meg. Július 23-án a Mindenszentek-templomban bemutatott hálaadó szentmise után hangzottak el a köszöntőbeszéd, majd a ház kertjében folytatódott az ünnepség, melyre a szeretetotthon lakói saját maguk által írt versekkel készültek, köztük Lambert Zoltán atya is.

Az Egri Érsek Bora 2021

Hagyományosan május végén, Szent I. Orbán pápa ünnepéhez kapcsolódva mutatják be az Egri Érsek Bora címet elnyert borokat Egerben. Idén a járványhelyzet miatt július 20-án derült ki az Érseki Pincerendszerben tartott ünnepségen, hogy mely termelők palackjaira kerülhet rá az elismerést jelentő címke.

Először 2015-ben választották ki az Egri Érsek Borait, többlépcsős bírálatot követően, az Egri Főegyházmegye területén fekvő öt borvidékek borai közül.

Ficzek László, az Érseki Vagyongazdálkodási Központ igazgatója, általános helynök közszóntójában hangsúlyozta: minden esztendőnek megvan a maga különlegessége, idén ez a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus.

Az eucharisztia, a szentmise elengedhetetlen része a bor – a búzából készült kenyér és a miséző pap jelenléte mellett.

Hozzátette: a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus pedig az Oltáriszentség tisztelésének elmélyítését szolgálja.

Az általános helynök köszönetet mondott a szervezőknek és a termelőknek, valamint a kiválasztást segítő Gál Lajos borásznak, aki elmondta: a hegyközségek közül a borokat, amelyek közül a Ternyák Csaba egri érsek vezette kilenc tagú bírálótestület választ.

Mint mondta, nincsenek megkötések, csak a bor számít; vakon kóstolják és úgy döntenek. Az Egri Érsek Mise-

borát természetesen a főpásztor maga választja ki. A tokaji Péter Pincészet többször volt már eredményes 2015 óta, most a Tokaji Kabar 2017 bora esett az érsek választása.

Péter Ákos, a Péter Pincészet borásza úgy fogalmazott: legfontosabb a minőség, az odafigyelés és az alázat a borkészítés minden fázisában.

A borász elárulta még: számos pozitív visszajelzést hozott nekik a piacról, a fogyasztók részéről az, hogy egyes boraik megkapták az elismerést.

A borászatok képviselői oklevelet kaptak arról, hogy boraik elnyerték az Egri Érsek Bora 2021 megtisztelő címet, és a palackokon körcímkén is feltüntethetik ezt.

Forrás és fotó: Egri Főegyházmegye

Kiválasztották a NEK süteményét

Új magyar sütemény született, amelyet megköszönhetünk szeptemberben a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus idején. A magyar cukrászok az 1938-as katolikus világeseeményhez hasonlóan ismét bekapcsolódtak a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészületeibe.

A katolikus világesemény tiszteletére a Magyar Cukrász Ipartestület Vojtek Éva ötletgazda kezdeményezésére pályázatot hirdetett a kongresszus süteményének megalkotására. A verseny kiírását hosszas egyeztetések előzték meg, amelybe a szakmai testület bevonta Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érseket is. Ő egyházi szempontok meghatározásával segítette a verseny előkészítését.

Hódmezővásárhely), Názáret (Czömpöly Eleonóra, Cake Art Cukrászat, Táplánszentkereszt), Egy falat mennyország (Karl Zsolt, Karl Cukrászda, Dunaharaszti), A szeretet íze (Márkus Beáta, Bejó Cukrászda, Békéscsaba), Szent Erzsébet rózsái (Vadóc Jenő, Promenádt Kávéház, Balatongyörök), Hála (Csuta Rita, Csuta Cukrászda, Csákvár).

A döntőbe került hét cukrász hasznos tanácsokat kapott a zsűri tagjaitól a felhasznált anyagokat, a díszítést, az elnevezést és a csomagolást illetően is.

A zsűrit komoly feladat elé állították a versenyzők, mivel mindegyik döntős sütemény igazi kuriózum volt. Mindegyik termék másféleképpen közelítette meg a témát, így még nehezebb volt a döntés – összegezte Erdélyi Balázs, a Magyar Cukrász Ipartestület elnöke.

A nyertes sütemény végül Karl Zsolt cukrászmester műve lett. A zsűri értékelése szerint Karl Zsolt jól ötvözte termékeiben a magyar cukrászhagyományokat a Bibliában is megjelenő alapanyagokkal. A pozsonyi tésztába csomagolt, gazdag gyümölcsös töltelékkel készült sütemény minden kritériumnak megfelelt, és a bírálók véleménye szerint jól be tudja mutatni a magyar cukrászati hagyományokat a külföldről érkező vendégek számára is.

A győztes alkotásban a narancsos ízvilág mellett megjelenik a mandula, a füge, a datolya, a szilva, a sárgabarack és a méz is.

A Nemzeti Együttműködési Alap támogatásával, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. közreműködésével a kongresszus nyitómisén közel 1300 elsőáldozó gyermek fogja megkapni a „NEK-süteményt”.

A kongresszus hivatalos süteményét szeptember 3-tól cukrászdákban is kínálják majd a vendégeknek. Az ipartestület minden szakmai segítséget megad a nyertes alkotás elkészítésé-

csomagolható és hűtés nélkül is tárolható legyen.

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus részéről Fábry Kornél főtitkár követte figyelemmel a pályázatot, és részt vett a zsűri munkájában is.

A NEK főtitkára mellett a hazai szakma ismert képviselői foglaltak helyet zsűriben: Auguszt József (Auguszt Cukrászda, Budapest), Erdélyi Balázs (Magyar Cukrász Ipartestület, Budapest), Pass Szilvia (Aranyalma Cukrászda, Székesfehérvár), Sulyán Pál (Sulyán Cukrászda, Veresegyház), Vojtek Éva (Cukrászmester Magazin, Budapest).

Az első fordulóból hét sütemény jutott be a döntőbe: füges keksz (Andrés Petra, Andrés Cukrászda, Biatorbágy), mandulás szedres kocka (Benczur Sándor, Marcipán Cukrászda,

hez. Erdélyi Balázs azt is elmondta, hogy a jelentkező cukrászdák egyben azt is vállalják, hogy a kongresszus idején egy alkalommal karitatív módon megvendégelik a szentmisén részt vevő híveket a székhelyük környékén lévő templomnál.

A Magyar Cukrász Ipartestület elnöke ismertette, a pályázat egyik célja az volt, hogy kifejezzék tiszteletüket a budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus iránt, de nem titkolt reményük, hogy a győztes sütemény hosszú éveken keresztül megtalálható lesz majd a magyar cukrászdák választékában. „Erről természetesen a vendégek fognak dönteni, ők lesznek a végső zsűri” – tette hozzá Erdélyi Balázs.

**Forrás: NEK
Fotó: Ambrus Marcsi**